

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Simontornya
Város Önkormányzata

2024-2029.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	71
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	80
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	87
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	88
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	89
1. A HEP IT részletei	89
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	89
Jövőképünk.....	90
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
3. Megvalósítás	100
3.1 A megvalósítás előkészítése	100
3.2 A megvalósítás folyamata	100
3.3 Monitoring és visszacsatolás	103
3.4 Nyilvánosság	103
3.5. Érvényesülés, módosítás	104
4. Elfogadás módja és dátuma	105

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve**, Simontornya Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Simontornya földrajzi elhelyezkedése

Simontornya a Kelet-Dunántúl közepén, két tájegység, a Mezőföld és a Tolnai hegyhát, valamint két vármegye, Tolna és Fejér vármegye határán fekszik. A település a Tamási járáshoz tartozik, de Paks és Dunaföldvár is a legközelebbi városok közé tartozik. Tolna vármegye székhelye, Szekszárd mintegy 50 km-re található, 45 perc alatt személygépjárművel, valamint 1 óra alatt közvetlen buszjárárral megközelíthető.

Simontornya város igazgatási területe mintegy 3290 ha, belterülete 306 ha. A település a 61. sz. II. rendű főút, valamint a 64. sz. II. rendű főút találkozásánál fekszik. A közúthálózat mellett a vasúthálózat is meghatározó eleme a városnak, Simontornyán halad keresztül a Budapest-Dombóvár vasútvonal.

A külterületi tájszerkezet rendkívül változatos. A terület nagy része sík, a talajminőség és a domborzati adottságok következtében szántóföldi növénytermesztésre kiválóan alkalmas, de megtalálható a rét-legelőgazdálkodás is. Apróbb és nagyobb kiterjedésű gyepterületek egyaránt előfordulnak. A vizenyős területeket nádasok borítják.

Az igazgatási területet kelet-nyugati irányban metsző Sió-csatorna rendezett medervonalával jelentős élő vízfolyás, amely karakteres eleme a tájnak. A Sió-csatornán kívül több kisebb-nagyobb vízfolyás is található a területen, ezek közül legjelentősebb az észak felől a város

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

területére érkező Bozót-patak. Jelentős az állóvizek területe is. A halastavak elsősorban gazdasági célokat szolgálnak, de a táj diverzitását is jelentősen erősítik.

A központi belterület a szárazföldi és vízi útvonalak találkozási pontjában, a dombvidék lábánál alakult ki. Ezen adottságok hozták magukkal a városszerkezet sajátos hármasságát.

A déli parti városrész történeti része a dombra felkúszó aprótelkes telekstruktúrával kisvárosias hangulatú. Központja a református templom és környéke, az alközpont jellegű intézmények a Sió-híd közelébe települtek. A lakóterülethez csatlakozik dél felől a temető. A városrész markáns, valaha szebb napokat látott, mára nagyrészt torzóként fennmaradt eleme a Börgyár területe.

Az északi parti városrész történeti része a tulajdonképpeni városközpont és az azt övező lakóterületek. Itt található a város országos hírű műemlék együttese (a Simontornyai Vár, a barokk stílusú Ferences templom és rendház) és a térségi és városi szintű intézmények zöme jelentős lakófunkcióval kiegészülve. A városközpont rendkívüli adottságai ellenére rendezetlen benyomást kelt. Sok a beépítetlen foghíj, az üresen álló, ennek következtében romló állapotú intézményépület, az ide nem illő léptékű és formavilágú új beépítés (tömbházak, sorházak). A lakóterületek kisvárosias hangulatúak, változatos telekalakulatokkal. A városközponttól északra és nyugatra a beépítés lazul, kertvárosias léptékűvé válik geometrikusabb telekstruktúrával, nagyobb területű telkekkel. A Sió-parton a városközpont közelében jelenleg nem működő strand és kemping található.

A vasúttól északra újabb kori, geometrikus szerkezetű, nagyobb telkes, kertvárosias városrész alakult ki elsősorban lakófunkcióval, Bem utcai kis alközponttal.

A 61. sz. út keleti kivezető szakasza mentén nagyobb telekigényű kereskedelmi funkciók letelepedése indult meg. A lakóterülethez kelet felől a város napjainkig jól prosperáló ipari üze (SIMOTRADE Kft. lámpatest gyártó üze) csatlakozik.

Simontornya rövid településtörténete

A történeti település a Sió két partján jött létre. Salamon fia Simon a XIII. század végén e helyen építette fel azt a tornyot, melyről nevét kapta a település.

A település jelentősége az 1700-as években nagyobb volt, mint manapság, akkor mezővárosi ranggal bírt. Ezt a rangot később elvesztette, majd a könnyűipar ilyen mértékű jelenléte miatt 1995-ben visszakapta városi rangját.

A település helyzete a Simontornyai Börgyár Rt és jogelődjei helyzetével összefonódott. Amikor a Börgyár jól működött, a településnek is jól ment. A rendszerváltás előtt a csúcsra járatott termelés idején több mint 1500 fő dolgozott a börgyárban, nem csak a településről, hanem a közvetlen vonzáskörzetéből is ide jártak dolgozni az emberek. A rendszerváltás következtében az addigi gyártulajdonosi, érdekeltségi köre megváltozott. Közép Európában és az Európai Unióban bekövetkező változások következtében az addig valamennyire prosperáló ágazat hanyatlásnak indult. Egymás után kerültek bezárásra, felszámolásra az üzemek, gyáregységek, az egyik legtovább a simontornyai működött. A dolgozók szinte az egyik napról a másikra veszítették el a munkájukat.

Simontornya közigazgatási rendszere, együttműködések

A közigazgatási teendőket Simontornya Város Önkormányzatának 7 tagú képviselőtestülete látja el. A képviselőtestület munkáját a külsős bizottsági tagok, valamint állandó meghívottként a jegyző és a Polgármesteri Hivatal közigazgatási osztályvezetője segítik. A döntéshozatal a két bizottság, a Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság, valamint a Humánpolitikai Bizottság feladata. A városban jelenleg működik roma nemzetiségi önkormányzat is.

A lakosság egy része jellemzően szociális juttatások iránti kérelemmel, míg a vállalkozások, gazdálkodó szervezetek a tevékenységükkel kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárás kezdeményezése, adózással kapcsolatos ügyeik intézése céljából keresik fel a hivatalt. A hivatal

alkalmazottai minden esetben törekednek a jogszabályi kereteken és az önkormányzat anyagi lehetőségein belül rugalmasan kezelni a felmerült igényeket és megoldást találni a problémákra. Társulási formában működik a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatási központ fenntartása és a Vak Bottyán Óvoda működtetése.

Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai mellett számos önként vállalt feladatot is ellát, ezzel is növelve a lakosság komfortérzetét, a szabadidő-eltöltés módjait, bővítve a közszolgáltatások palettáját.

ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

1. Idegenforgalom és nemzetközi kapcsolatok

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
testvérvárosi kapcsolatok szervezése, külföldi önkormányzatokkal való együttműködés, ezeken belül programok, rendezvények, látogatások szervezése, együttműködés kialakítása, civil szervezetekkel való külkapcsolatok	Alaptörvény 32. cikk k) pontja
idegenforgalom helyi fejlesztésének összehangolása, idegenforgalom alakulásának elemzése, értékelése	2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § 13. pontja

2. Szociális ellátás és gyermekvédelmi feladatok

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
- Lakhatási támogatás - Ápolási támogatás - Gyógyszertámogatás - Rendkívüli települési támogatás	2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról, 3/2015.(II.26) önkormányzati rendelet
BURSA-HUNGARICA felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjrendszer	költségvetési rendelet és önkormányzati határozat

3. Közművelődési és közgyűjteményi feladatok

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
városi nagyrendezvények szervezése, lebonyolítása, kiemelt kulturális programok támogatása	az önkormányzat mindenkor hatályos éves költségvetési rendelete
közérdekű muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek működésének támogatása	az önkormányzat mindenkor hatályos éves költségvetési rendelete
közművelődési célú tevékenységet folytatók támogatása	1997. évi CXL. törvény 80. §-a

4. Környezetvédelmi és kommunális feladatok

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
Környezetvédelmi Alap működtetése	1995. évi LIII. törvény 58. § (1) bekezdése

5. Lakásgazdálkodás

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
helyi lakásépítési/lakásvásárlási támogatás fiatal házaspár esetén	12/2009.(VII.20.) önkormányzati rendelet
lakástörvény 85/F. §-a szerinti elővásárlási jog gyakorlása	1993. évi LXXVIII. törvény 85/F. § (1)-(5) bekezdése
város-rehabilitációs feladatok	az önkormányzat mindenkor hatályos éves költségvetési rendelete

6. Vagyongazdálkodás

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
önkormányzati vagyon ingyenes hasznosítása	2011. évi CXCVI. törvény 11. § (13) bekezdése

7. Egyéb feladatok

önként vállalt feladat	jogszabály megjelölése, feladatellátás alapja
településképi véleményezési eljárás – önkormányzati tervtanács működtetése, településképi bejelentési eljárás, településképi kötelezés	1997. évi LXXVIII. törvény 6/A. § (2) bekezdés a)-b) pontja, (6) bekezdése
az épített környezet emberhez méltó esztétikus kialakítása, valamint a helyi építészeti örökség védelme	1997. évi LXXVIII. törvény 6/A. § (1) bekezdés aa) pontja
városi kitüntetések, elismerő címek, díszoklevelek adományozása	7/2014.(V.28.) önkormányzati rendelet
nemzeti ünnepekhez kapcsolódó megemlékezések szervezése	az önkormányzat mindenkor hatályos éves költségvetési rendelete
települési nemzetiségi önkormányzatok támogatása	az önkormányzat mindenkor hatályos éves költségvetési rendelete
önkormányzati közlemények, hirdetések megjelentetése	6/2011.(III.31.) önkormányzati rendelet
polgárőr egyesületek támogatása	2011. évi CLXV. törvény 3. § (2) bekezdés f) pontja, 20. § (1) bekezdése, 22. § (1) bekezdése
üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjének szabályozása	2005. évi CLXIV. törvény 6. § (4) bekezdés, 12. § (5) bekezdése
együttműködés más önkormányzattal, tagság érdekképviselői szövetségben	Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés k) pontja 6/2011.(III.31.) önkormányzati rendelet

A településen elérhető közszolgáltatások

Az önkormányzat a városüzemeltetési feladatok ellátásánál a biztonságos, jó színvonalú szolgáltatások, valamint a városüzemeltetéshez kapcsolódó munka feltételeinek megteremtésére törekszik.

A 2023. évben a település valamennyi utcájában a közvilágítás korszerűsítésére került sor, ezek folyamatos működtetése, karbantartása megoldott a városban, amely szintén az Önkormányzat feladatai közé sorolt tevékenység. Simontornyán a lakossági kommunális hulladékgyűjtése és kezelése megoldott, amit szelektív hulladékgyűjtés is kiegészít. A Közép-Dunántúli Hulladékgazdálkodási Program résztvevőjeként a regionális hulladékgazdálkodási program keretében a Gyár utcában hulladékudvar létesült, amely biztosítja a kulturált hulladék-elhelyezést a továbbszállítás előtt. Pályázat keretében kerül megvalósításra egy városi komposztáló telep kiépítése, amely lehetővé teszi, hogy a település, illetve a környező település lakói a növényi hulladékokat beszállítsák. A beszállított növényi hulladékokból virágföld készül.

Mindezek mellett az önkormányzat jó gazdaként bánik a település értékeivel, legyen szó a közutak kátyúzásáról, a csapadékvíz elvezetéséről és belvízvédelemről, a közterületek gondozásáról vagy a rágsálóirtásról. Mindezt jobb, korszerűbb megoldásokkal, költségtakarékos módszerekkel, hatékony szolgáltatási formában igyekeznek megvalósítani.

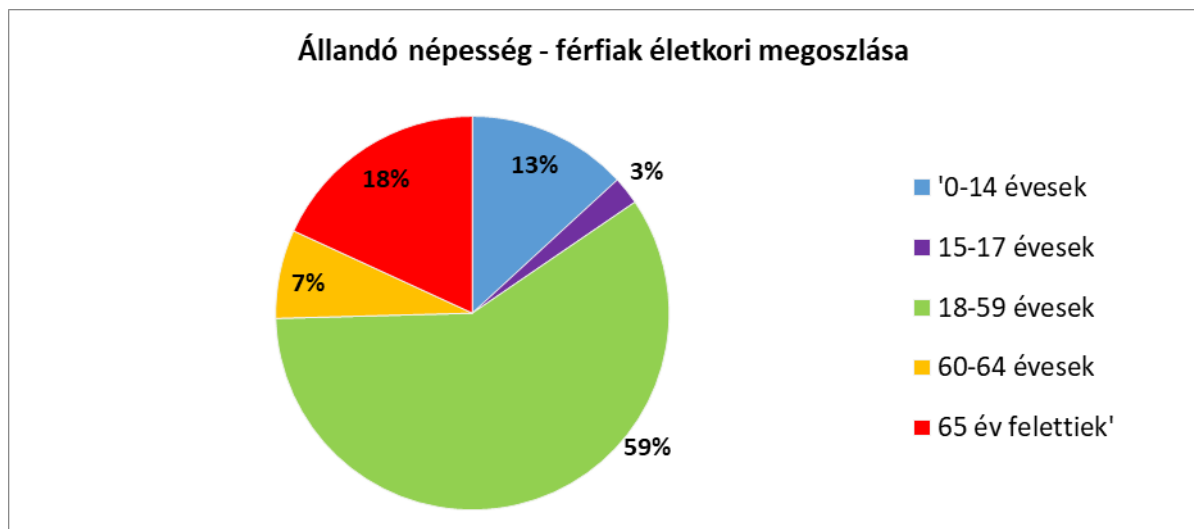
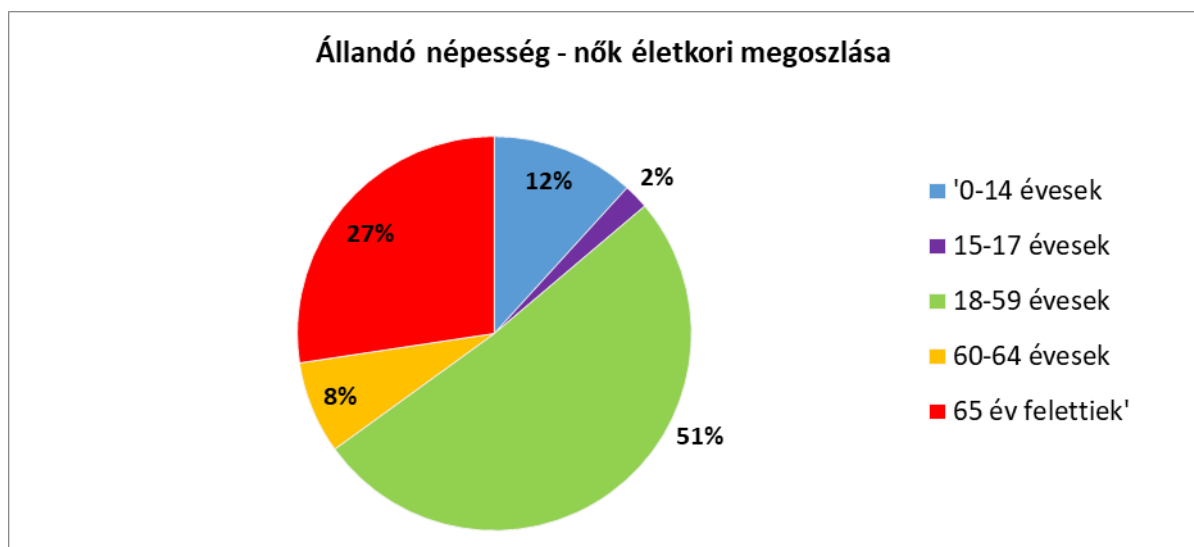
Demográfiai helyzet bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	3 865	bázis év
2018	3 839	99,33%
2019	3 783	98,54%
2020	3 738	98,81%
2021	3 737	99,97%
2022	3 581	95,83%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

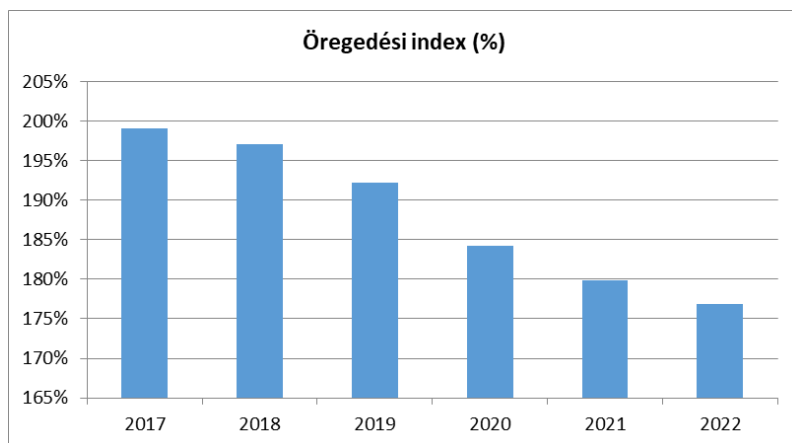
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 868	1 990	3858	48,42%	51,58%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			106	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	246	234	480	6,38%	6,07%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	43	41	84	1,11%	1,06%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 104	1 019	2123	28,62%	26,41%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	136	151	287	3,53%	3,91%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	339	545	884	8,79%	14,13%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Simontornya lakónépessége az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat, a vizsgált időszakban 284 fővel csökkent a település lélekszáma. A legfrissebb adatok alapján 2022-ben 3581 főt számlál a település. Az állandó népesség tekintetében a nők és férfiak aránya közel azonos, 48,42% férfi, 51,58% nő.

A nemek életkori megoszlásában nem látunk számot tevő különbséget. A 18-59 éves korosztály, illetve a 65 év felettiéknél látható minimális eltérés. A nők 51%-a, a férfiak 59%-a esik a 18-59 éves lakosok közé. A 65 év felettiéknél a nők esetében 27%-ról, a férfiaknál 18%-ról beszélhetünk.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	856	430	199,07%
2018	871	442	197,06%
2019	886	461	192,19%
2020	884	480	184,17%
2021	901	501	179,84%
2022	893	505	176,83%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A település öregedési indexe az elmúlt években folyamatosan csökkent. A 65 év feletti állandó lakosok száma a 2021. év kivételével csökkent, a 0-14 éves korú állandó lakosok száma – kivétel nélkül – folyamatosan nőtt. A fiatal korosztály növekedésétől függetlenül a település öregedési indexe még mindig nagy, azonban 2017 és 2022 között folyamatosan javuló tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-13,04
2018	0,52
2019	-1,05
2020	-2,13
2021	8,56
2022	2,41
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Simontornyához legközelebb Szekszárdon található felsőoktatási intézmény, ezért a frissen érettségizettek nagy része nagyobb városokba költözik a továbbtanulás érdekében. A fiatalok sokszor nem térnek vissza Simontornyára, ezért zömében elvándorlásról beszélhetünk. Az elmúlt években azonban nem egyértelmű ez az elköltözési arány, ugyanis a táblázatban szereplő hat évből háromban nagyobb arányban költöztek a településre, mint ahányan elvándoroltak.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-10,49
2018	-9,09
2019	-12,60
2020	-12,76
2021	-6,42
2022	-9,92
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Az elmúlt években a halálozások száma kivétel nélkül meghaladta az élve születések számát, ami megmagyarázza a lakosság folyamatos csökkenését.

Értékeink, küldetésünk

Simontornya Város Önkormányzatának célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősök, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségét az élet minden területén. A cél minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében Simontornya Város Önkormányzata megalkotja Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A program potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi célcsoportjai a mély szegénységben élők és a romák, a gyermekek, a nők, az idősök, valamint a fogyatékkal élő személyek. A célcsoportok helyzetelemzése során megállapításra kerül, hogy a Simontornyán élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek,

és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek. A problémák feltárását, összegzését követően intézkedések fogalmazódnak meg a problémák kezelésének lehetőségei kapcsán és beazonosításra kerülnek a problémák megoldásához szükséges beavatkozások megvalósítói.

Simontornya városának hosszú távú célja, jövőképe, **egy élhető, jó életminőséget biztosító vidéki kisváros, mikrotérségi központ megteremtése**, mely kiegyensúlyozott gazdasággal és aktív társadalommal lép a felzárkózás útjára.

A város elsődleges célja *mikrotérség központi* szerepének további erősítése, a jelenleg hiányzó vagy részben ellátott funkcióinak kialakítása, illetve továbbfejlesztése.

Az *életminőség javítását* célzó jövőbeli fejlesztések a mikrotérségi központi, városközponti arculat kialakítását, az épített környezet megőrzését, illetve fejlesztését célozzák. A közmű-fejlesztések folytatása mellett kiemelt szerepet kap a városkép barátságos és kulturált arculatának kialakítása, mely nemcsak a helyi és mikrotérségi lakosok, hanem a turisták számára is vonzó imázst mutat.

Az első kiemelkedő fejlesztés a *gazdaságfejlesztés* terén a lakosság képzettségének megfelelő munkahelyek teremtése, illetve az ezt biztosító befektetők városba való vonzása és ezzel a lakosság jövedelmi helyzetének javítása és az elvándorlási folyamat, ingázás mérséklése.

Szintén *gazdaságfejlesztéshez* kapcsolódó jövőbeli cél az idegenforgalom adottságainak maximális kihasználása és ennek érdekében szakmai együttműködési kapcsolatok kialakítása.

A meginduló fejlesztések hatására a *lakosság és civil szervezetek aktivitása* növekszik, identitástudata erősödik, jövedelmi helyzete és ezáltal közvetlen környezeti körülménye is javul, és mindez egy kiegyensúlyozott fejlődőképes helyi társadalom kialakítását eredményezi.

Az önkormányzat kezdeményezési és vezető szerepe jelentősen emelkedik az egyes célok elérése során, nyitott és ösztönző a helyi és térségi együttműködések kialakítására, egy tervezett, tudatos, de rendszeresen átvizsgált fejlesztési stratégia mentén dolgozik.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Simontornya település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását - az EU elvárásoknak is megfelelően - horizontális elvként határozza meg, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Jelen HEP elkészítése során ezért egyik elsődleges célunk, volt, hogy a program illeszkedjen az önkormányzat helyi stratégiai terveihez, koncepcióihoz.

- Simontornya város Önkormányzatának 2024. évi Költségvetési rendelete
- Simontornya város Önkormányzatának Szolgáltatásszervezési koncepciója
- Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium Közoktatási Esélyegyenlőségi Terve
- Simontornya város Önkormányzatának Településfejlesztési stratégiája
- Településrendezési terv
- Településfejlesztési koncepció
- Simontornya város Önkormányzatának Bűnmegelőzési koncepciója
- Simontornya Város Önkormányzatának 3/2015 (II. 26.) rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról
- Integrált Városfejlesztési Stratégia

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Simontornya két társulás székhelye jelenleg. A Simontornyai Köznevelési Társulás a környező településekkel (Nagyszékely, Pálfa, Pincehely, Sárszentlőrinc, Tolnanémedi és Kisszékely) együttműködve látja el a társult településeken működő óvodák fenntartói feladatait.

A Simontornya és Térsége Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Társulás tagjai: Simontornya, Belecska, Kisszékely, Nagyszékely és Tolnanémedi. Simontornyán jelenleg az idős korúak bentlakásos, illetve nappali ellátását látják el a kollégák, emellett házi gondozásra is van lehetőség a településen.

A rendszeres társulási tanácsuléseken a települések képviselőitében a polgármesterek megbeszélik a felmerülő problémákat, feladatokat, köteleességeket, együtt hozzák a társulásra vonatkozó döntéseiket.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az elemzés során az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs (TEIR) rendszer adatbázisait, a KSH, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, valamint az önkormányzat, a járási hivatal saját statisztikai adatait használtuk fel, emellett a településen végzett adatfelmérések alapján rendelkezésre álló ismeretek jelennek meg a dokumentumban.

A folyamatok áttekintése érdekében az adatok jellemzően 5 éves időtartamot mutatnak be és kizárólag Simontornya városra vonatkoznak.

A következő fejezetekben ezekre az adatokra támaszkodva végeztük el a részletes elemzést.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből ki-
lépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

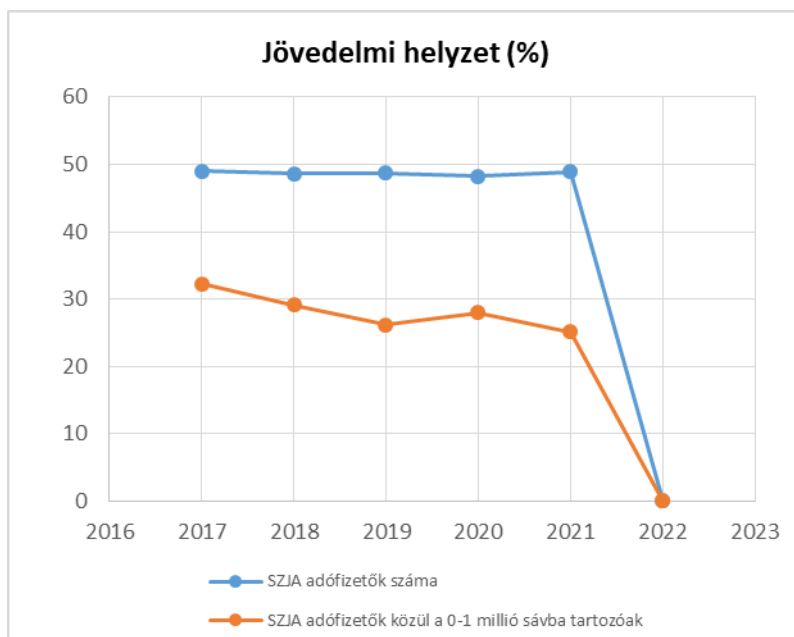
A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	48,97	32,25
2018	48,61	29,10
2019	48,68	26,15
2020	48,26	27,93
2021	48,93	25,08
2022	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

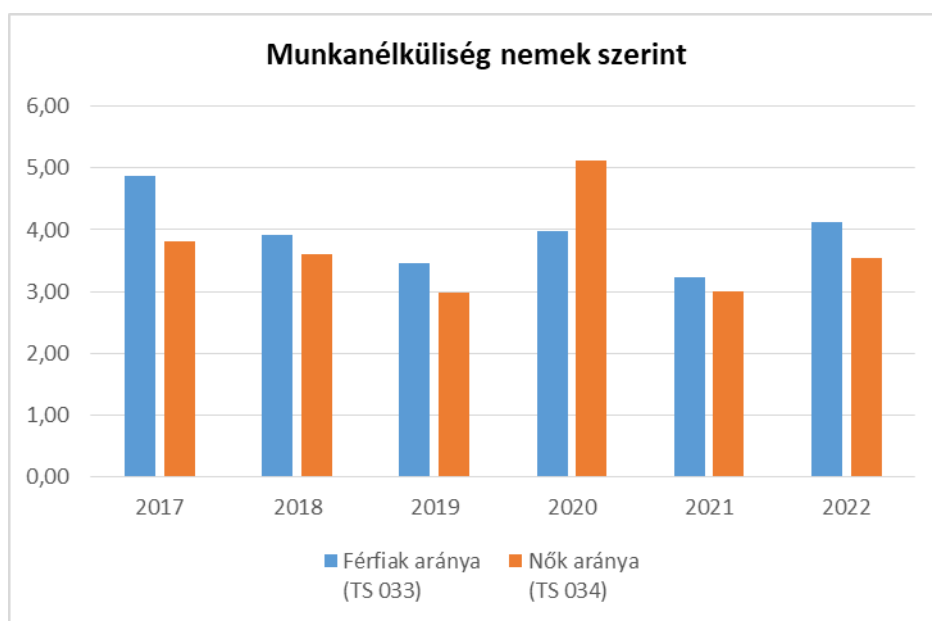
Az SZJA adófizetők száma nem változott számottevően a vizsgált években. Azok, akik 0 és 1 millió Ft-os jövedelemsávba tartozók száma egy év kivételével csökkent. Ebből arra lehet következtetni, hogy a településen élők egyre nagyobb számban találnak állandó munkát.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

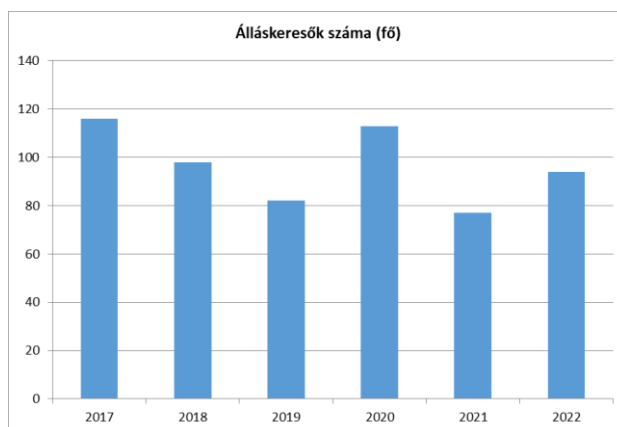
- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	4,87	3,82	4,35%
2018	3,91	3,61	3,76%
2019	3,45	2,99	3,22%
2020	3,98	5,12	4,55%
2021	3,23	3,01	3,12%
2022	4,13	3,55	3,84%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

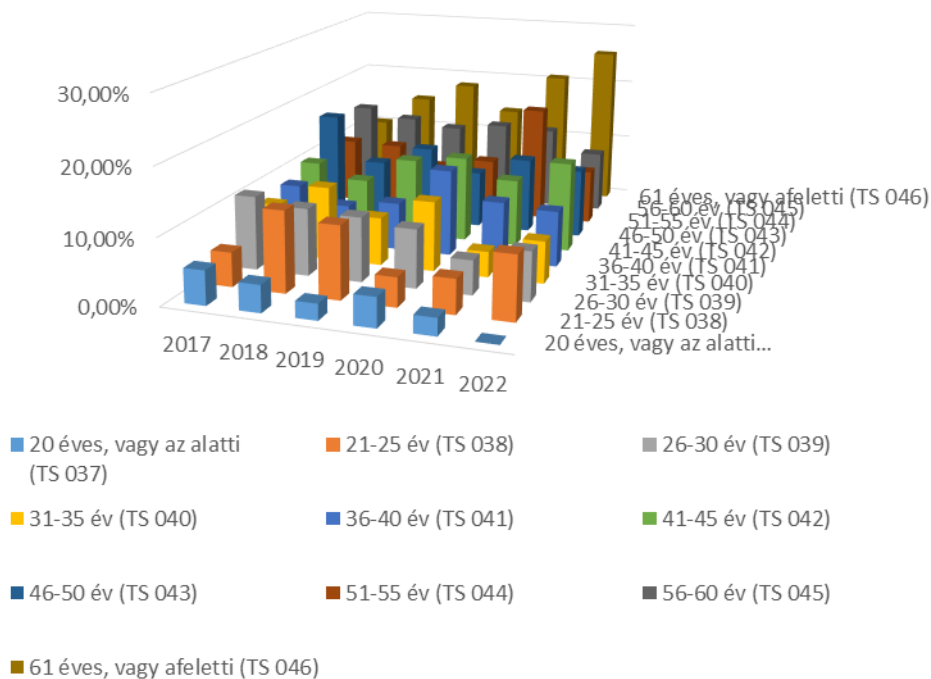
A munkanélküliek száma Simontornyán az elmúlt években csökkent. Kiugró növekedés 2020-ban, a Covid idején tapasztalható, amikor a női és férfi munkanélküliek száma is nőtt. Ebben az évben a női munkanélküliek száma szinte a duplájára nőtt, meghaladva ezzel a munkanélküli férfiak számát is. A többi évben a munkanélküli férfiak számának dominanciája figyelhető meg. Nyugtalanító adat, hogy a 2021-es évben ugyan csökkent a munkanélküliek száma, szinte a 2019-es adatok alá esett, ugyanakkor 2022-ben ismét nőtt a munkanélküliek aránya, mind a férfiak, mind a nők tekintetében.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	116	98	82	113	77	94
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	4,00	2,00	5,00	2,00	0,00
	%	5,17%	4,08%	2,44%	4,42%	2,60%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	12,00	9,00	5,00	4,00	9,00
	%	5,17%	12,24%	10,98%	4,42%	5,19%	9,57%
26-30 év (TS 039)	Fő	13,00	10,00	8,00	10,00	4,00	7,00
	%	11,21%	10,20%	9,76%	8,85%	5,19%	7,45%
31-35 év (TS 040)	Fő	9,00	11,00	6,00	12,00	3,00	6,00
	%	7,76%	11,22%	7,32%	10,62%	3,90%	6,38%
36-40 év (TS 041)	Fő	10,00	6,00	6,00	15,00	7,00	8,00
	%	8,62%	6,12%	7,32%	13,27%	9,09%	8,51%
41-45 év (TS 042)	Fő	12,00	8,00	10,00	15,00	8,00	13,00
	%	10,34%	8,16%	12,20%	13,27%	10,39%	13,83%
46-50 év (TS 043)	Fő	19,00	9,00	10,00	10,00	9,00	10,00
	%	16,38%	9,18%	12,20%	8,85%	11,69%	10,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	12,00	10,00	6,00	10,00	14,00	8,00
	%	10,34%	10,20%	7,32%	8,85%	18,18%	8,51%
56-60 év (TS 045)	Fő	17,00	13,00	10,00	15,00	10,00	9,00
	%	14,66%	13,27%	12,20%	13,27%	12,99%	9,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	12,00	15,00	15,00	16,00	16,00	24,00
	%	10,34%	15,31%	18,29%	14,16%	20,78%	25,53%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A nyilvántartott álláskeresők számának vizsgálatkor is megfigyelhető ez a kiugrás 2020-ban és 2022-ben. 2021-ben a 2019-es adatok alá ment az álláskeresők száma. Az évek során a legtöbb álláskereső a 61 éves, vagy annál idősebb korosztályból került ki. Csak 2017-ben volt a 46 és 50 év közöttiek közül több álláskereső. A 2020-as évben a 61 éves és annál idősebb korosztály százalékaához hasonló adatokat olvashatunk a 36-40-es, a 41-45-ös és az 56-60-as korosztályoknál is. Szintén nem mutat nagy eltérést 2021-ben a 61 éves és annál idősebb álláskeresők száma az 51-55 év közötti álláskeresőkéhez képest.

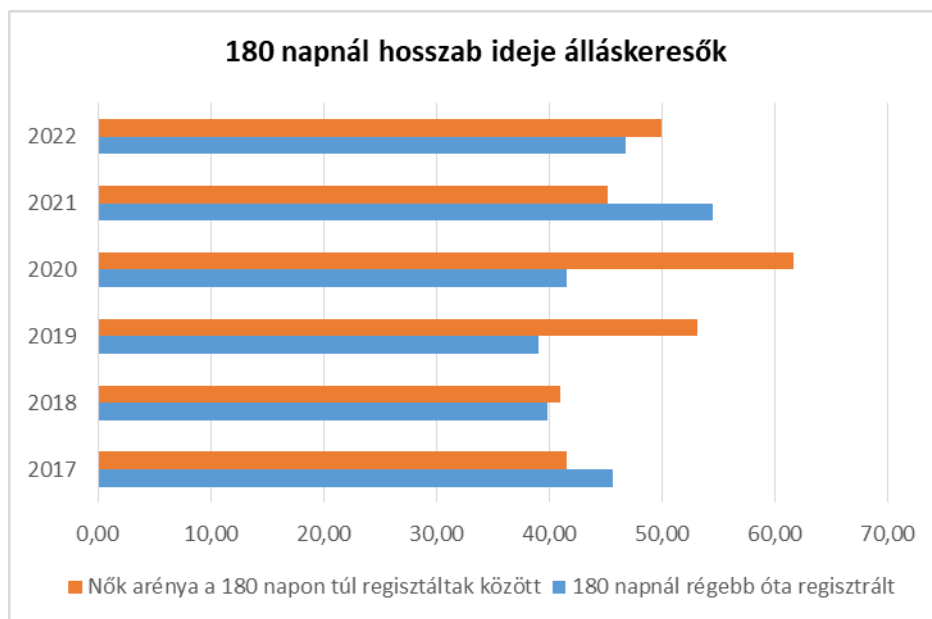
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	45,69	41,51
2018	39,80	41,03
2019	39,02	53,13
2020	41,59	61,70
2021	54,55	45,24
2022	46,81	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

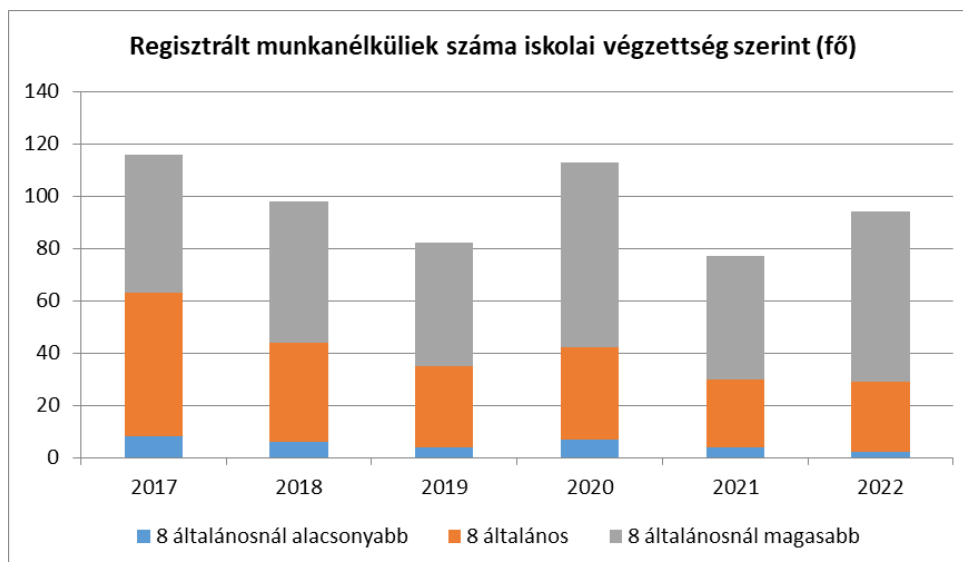

A 180 napnál hosszabb ideje állást keresők száma folyamatosan csökken, 2020-ban és 2021-ben mutat növekedést, de a 2022-es csökkenés a 2017-es adatoknál magasabb számot mutat. A nők és a férfiak szinte azonos arányban szerepelnek a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők között, 2019-ben és 2020-ban haladja meg a nők aránya a férfiakét.

Az munkanélküliek és a tartós álláskeresők számából láthatjuk, hogy a település népességének közel 50%-a 180 napnál, azaz 6 hónapnál hamarabb el tud helyezkedni újra. Sajnos azt is látjuk, hogy közel ennyien vannak, akik tartósan, 6 hónapnál régebben keresnek állást, de elhelyezkedni sajnos nem tudnak. A munkanélküliség és az álláskeresés a település kb. 5%-át érinti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

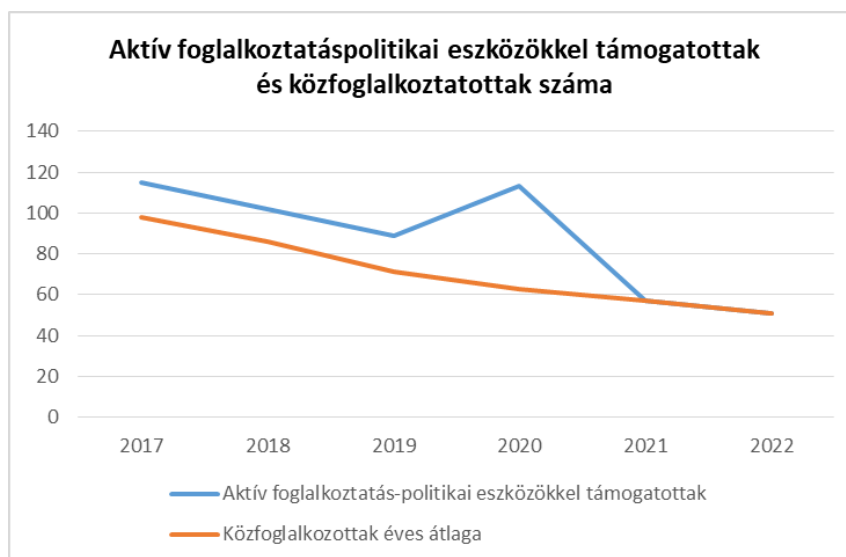
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	116	8	6,90%	55	47,41%	53	45,69%
2018	98	6	6,12%	38	38,78%	54	55,10%
2019	82	4	4,88%	31	37,80%	47	57,32%
2020	113	7	6,19%	35	30,97%	71	62,83%
2021	77	4	5,19%	26	33,77%	47	61,04%
2022	94	2	2,13%	27	28,72%	65	69,15%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A 8 általánosanál alacsonyabb iskolai végzettségűek szerepelnek legkevesebben a regisztrált munkanélküliek között, a számuk egy év kivételével folyamatosan csökken. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezőknél is hasonló adatokat figyelhetünk meg, az évek során a közülük kikerülő regisztrált munkanélküliek száma a felére csökkent. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 2019-re és 2021-re csökkent, egyéb esetekben nőtt. Messzemenő következtetéseket adatok hiányában nem tudunk levonni, hiszen a Simontornyan élők végzettségét illetően nem áll rendelkezésre megfelelő adat. Azt sem tudjuk felmérni, hogy a munkanélküli állampolgárok mennyire vannak tisztában a lehetőségeikkel, illetve mennyien vállalnak feketén munkát, hogyha elvesztik az állásukat.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	115	98
2018	102	86
2019	89	71
2020	113	63
2021	57	57
2022	51	51
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

Simontornyán az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma 2021-ig az átlag fölött volt, 2021-ben és 2022-ben az országos átlaggal megegyező közfoglalkoztatott dolgozott a településen. A közmunkaprogram keretében a településen működik egy kert, amelyben fákat, illetve haszonnövényeket nevelnek a dolgozók, amiket a helyi piacon és a telephelyükön árúsítanak. A másik programban résztvevők a település szépítésével, fejlesztésével foglalkoznak, melynek keretében járdaköveket készítenek és raknak le az előzetesen meghatározott tervek alapján.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Simontornya egyik ikonikus épülete a börgyár, ami sokak munkáját adta még az 1990-es években. A gyár megszűnésével a munkalehetőség nagy része megszűnt, ezért a településen élők nagy része kénytelen vidéken munkát keresni. Székesfehérvárra, Szekszárdra, Tamásiba járnak az emberek, ahol zömében betanított gyári munkát végeznek.

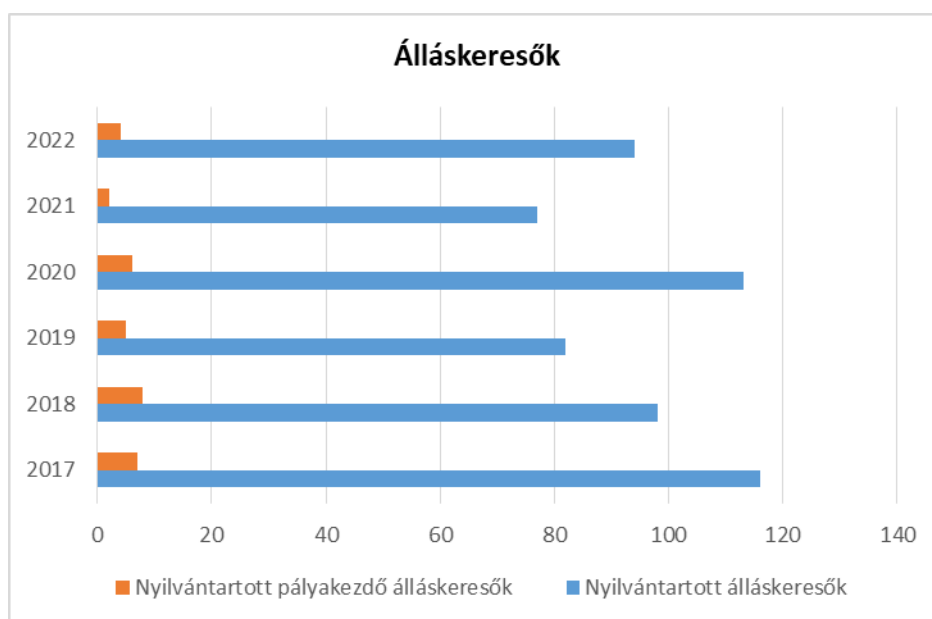
Simontornya Város Önkormányzatának célja, hogy a lehetőségeihez képest növelje a településen létrejövő munkahelyek számát. Két folyamatban lévő projekt segítségével három fővel bővíthető a helyi munkahelyek száma.

Az önkormányzat igyekszik jó viszonyt ápolni a helyi vállalkozásokkal. Évente megrendezésre kerül a Vállalkozói fórum, melyben beszámolnak a saját forrásból végzett beruházásokról, valamint tájékoztatják a helyi vállalkozókat az aktuális jogszabályokról, adózási lehetőségekről.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	116	7
2018	98	8
2019	82	5
2020	113	6
2021	77	2
2022	94	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

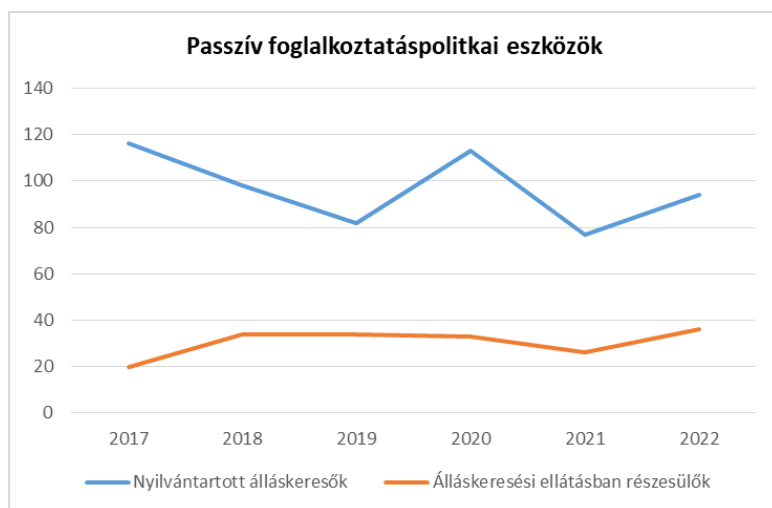

A nyilvántartott állás keresők közül elenyésző számban vannak a pályakezdő állás keresők.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

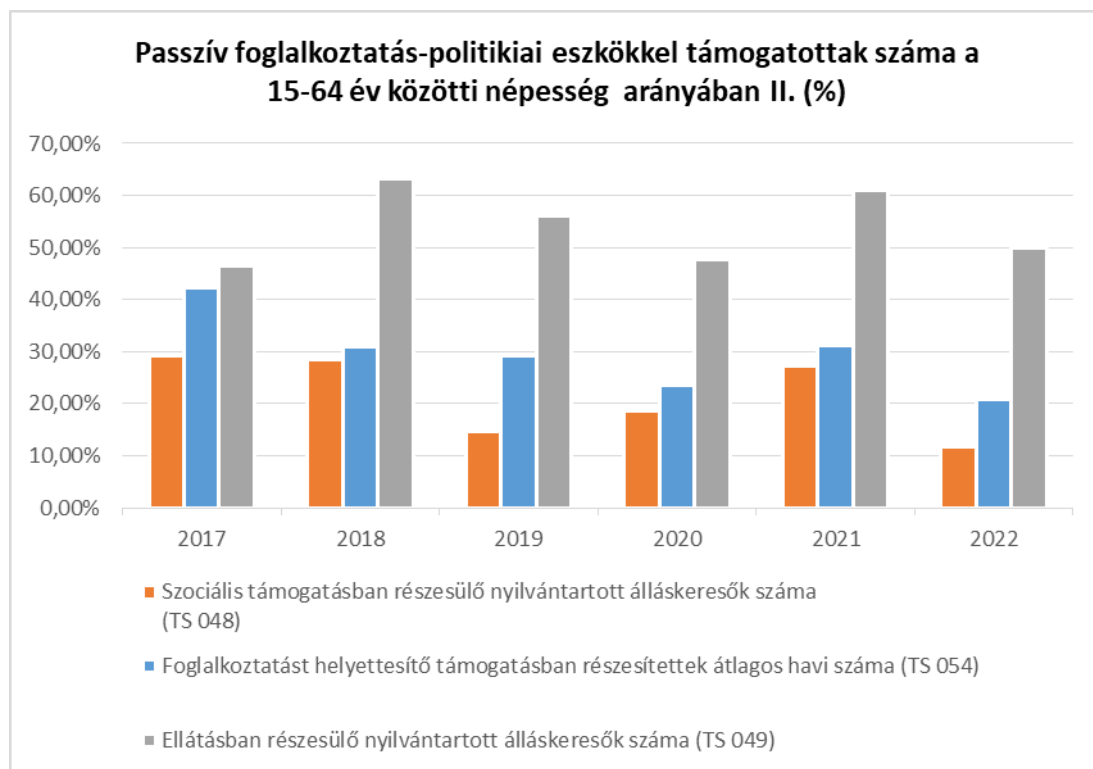
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	116	4,50%	20	17,24%
2018	98	3,88%	34	34,69%
2019	82	3,37%	34	41,46%
2020	113	4,76%	33	29,20%
2021	77	3,30%	26	33,77%
2022	94	4,31%	36	38,30%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

A nyilvántartott álláskeresők száma nem éri el a lakosság 5 %-át, az elmúlt években nem nagy mértékben változott. Közülük kevesen részesülnek álláskeresési ellátásban, egy évben közelíti meg ez a szám az 50%-ot.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	34	29,31%	49	42,37%	54	46,55%
2018	28	28,57%	30	30,87%	62	63,27%
2019	12	14,63%	24	29,13%	46	56,10%
2020	21	18,58%	27	23,50%	54	47,79%
2021	21	27,27%	24	31,30%	47	61,04%
2022	11	11,70%	20	20,93%	47	50,00%

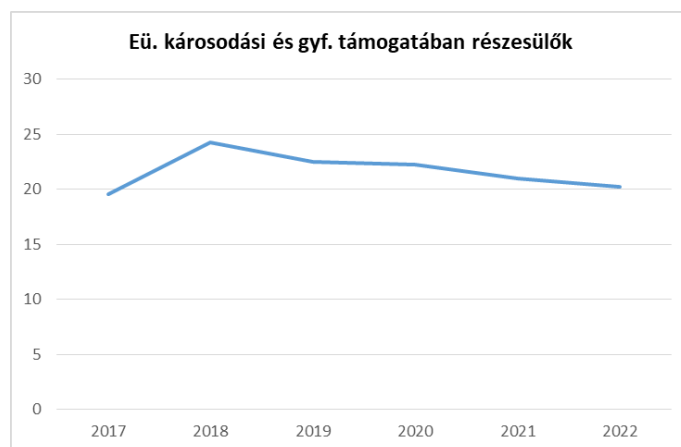
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaképes korosztály a passzív foglalkoztatás-politikai eszközök közül

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	20
2018	24
2019	23
2020	22
2021	21
2022	20

Forrás: TeIR, KSH

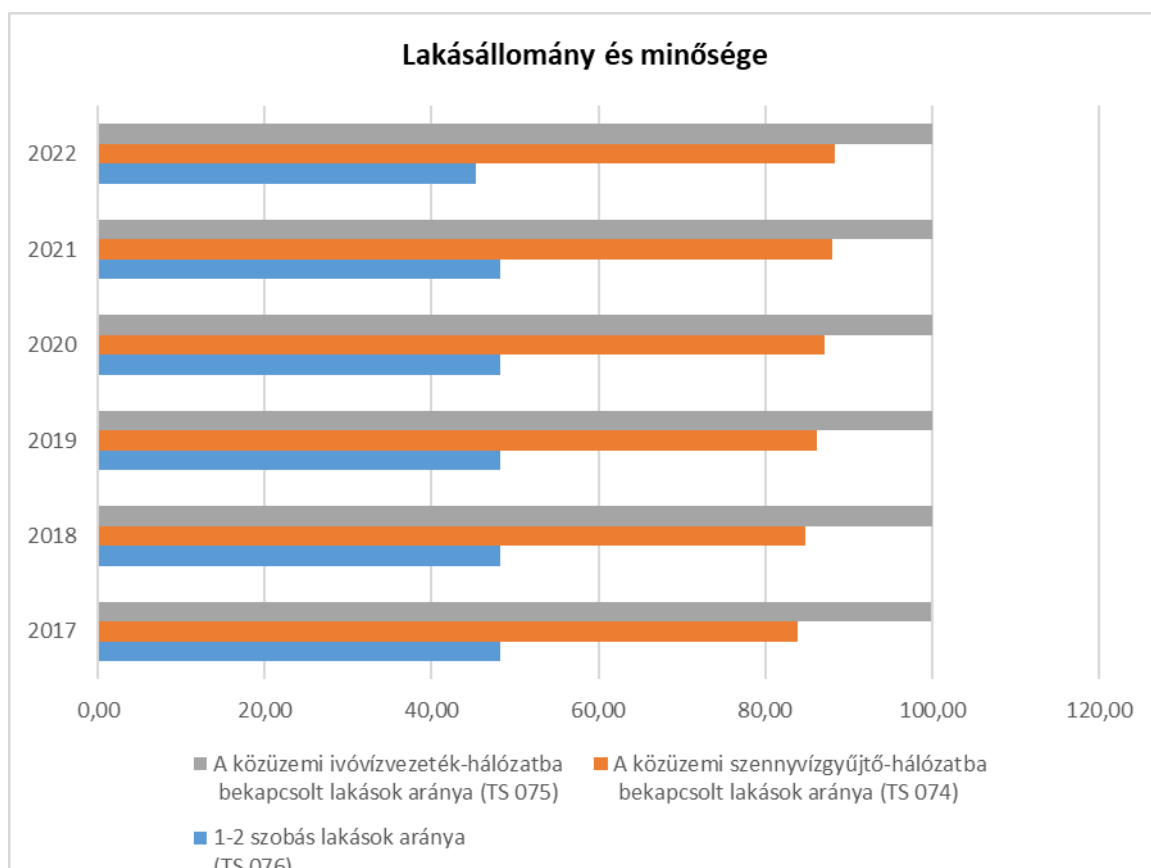
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma nem mutat nagy eltérést az évek során, átlagosan 20 fő részesült ebben a támogatásban.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomán y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1852	1	0,54	48,22	83,86	99,95
2018	1851	0	0,00	48,19	84,82	100,00
2019	1851	0	0,00	48,19	86,17	100,00
2020	1851	0	0,00	48,19	87,14	100,00
2021	1851	0	0,00	48,19	88,11	100,00
2022	1845	1	0,54	45,26	88,40	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Simontornya város összes lakásállománya nem változott. A lakásállomány egy része önkormányzati tulajdon. A bérlakás állományok közül 23 olyan lakás van, melyben a lakhatási körülmények elégtelenek voltak. A bérlakások felújítására, illetve újak építésére

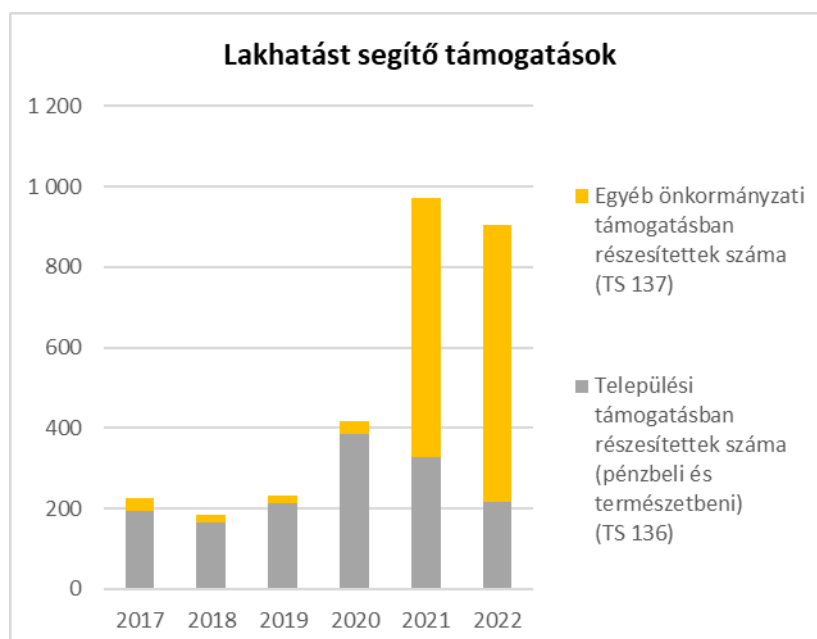
jelenleg nem áll rendelkezésre forrás, azonban fontos, hogy megfelelő minőségű, költség- vagy akár piaci alapon bérbe adható bérlakás állomány álljon rendelkezésre. Feltételezhető, hogy az önkormányzat a szükségesnél jóval kevesebb lakással gazdálkodik: egyre szélesebb az a réteg, amelynek jövedelmi viszonyai nem teszik lehetővé önálló lakás építését, illetve vásárlását.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nem áll rendelkezésre adat.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	195	30
2018	165	20
2019	212	20
2020	386	31
2021	327	646
2022	216	690
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A lakhatást segítő támogatásban részesülők száma az elmúlt években nőtt. A települési támogatásban részesültek száma 2021-ben és 2022-ben csökkent, ám a 2022-ben támogatottak száma még így is meghaladja a 2019-es és az az előtti adatokat. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesültek száma ugrásszerűen megnőtt 2021-ben, és még tovább emelkedett 2022-ben.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

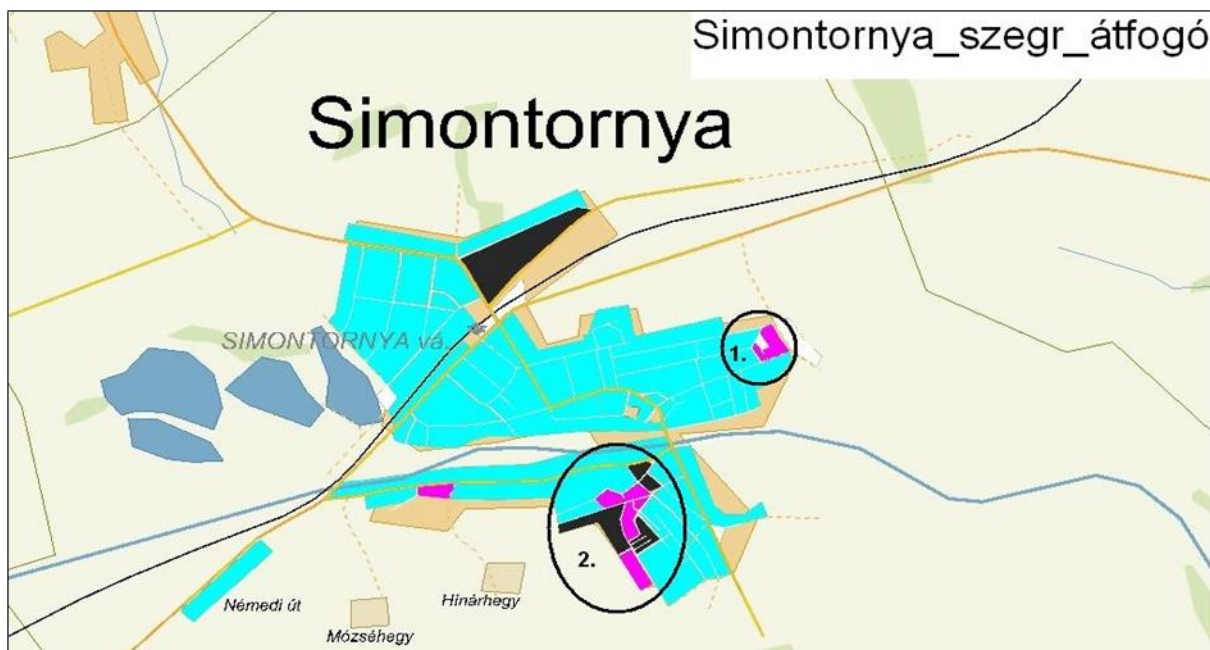
A lakosok nagy része a városon belül él, azonban egyre gyakoribb, hogy lakhatási célból vásárolnak ingatlanokat a szőlőhegyen, ahol nincs minden

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szegregátumnak azon területeket nevezzük, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50%.

A város jelenlegi szociális problémáinak háttere elsősorban a rendszerváltozás utáni gazdasági változásokban keresendő. A korábbi üzemek, a termelőszövetkezetek megszüntetése oda vezetett, hogy a foglalkoztatottak aránya nagymértékben visszaesett, míg az inaktív keresőké rohamosan nőtt. A munkanélküliség, a jövedelmi szint esése a társadalom széles rétegeit hozta nehéz helyzetbe. Fontos megemlíteni ezzel kapcsolatosan azt, hogy a nehéz helyzetben lévő családok gyermekei gyakran szocializációs, értékrendbeli nehézségekbe is ütköznek, ami tovább rontja a folyamatot. Mindezek a problémák nagyobb mértékben érintették a város azon tagjait, akik korábban elsősorban az alacsonyabb presztízsű foglalkoztatási csoportokban kaptak munkát. Az átalakulás vesztesei elsősorban az alacsony iskolai végzettségű lakosság, leginkább ugyanis ők váltak érintetté a munkahelyek bezárásában. Munkahelyük elvesztésével gyakorta a mai napig terjedően nem tudtak újra munkához jutni, ami számos szociális probléma forrását jelenti.

1. ábra: áttekintő térkép Simontornya szegregátumairól, valamint a szegregátumnak nem tekinthető településrészeiről

(Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink)

A térkép mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40 % feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számít. A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk (50 fő alatti népességszám) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. Azok a területek, amelyek népességszáma kielégíti a szegregátum fogalmát, azok bekarikázva szerepelnek a térképeken.

A telepszerű szegregátum az un. „Naccsága – telep” a II. világháború előtt a börtgyárban dolgozó élmunkások bérlakása volt, még a Friedek építették (börtgyár tulajdonosok). Az államosítás során átkerült a településhez és szociális bérlakásként funkcionált. Lakói aluliskolázott, sok gyermekes, többségében roma családok. Többnyire munkanélküliek ill. a közmunkaprogram résztvevői.

1. Szegregátum: László király u., a Beszédes u.

Lakáskörülmények: A terület lakásállománya 48 lakásból állt, mára 34 lakásra csökkent. Ebből 16 önkormányzati bérlakás és 14 komfort nélküli 2 komfortos.

Tervezett fejlesztések a városrészben

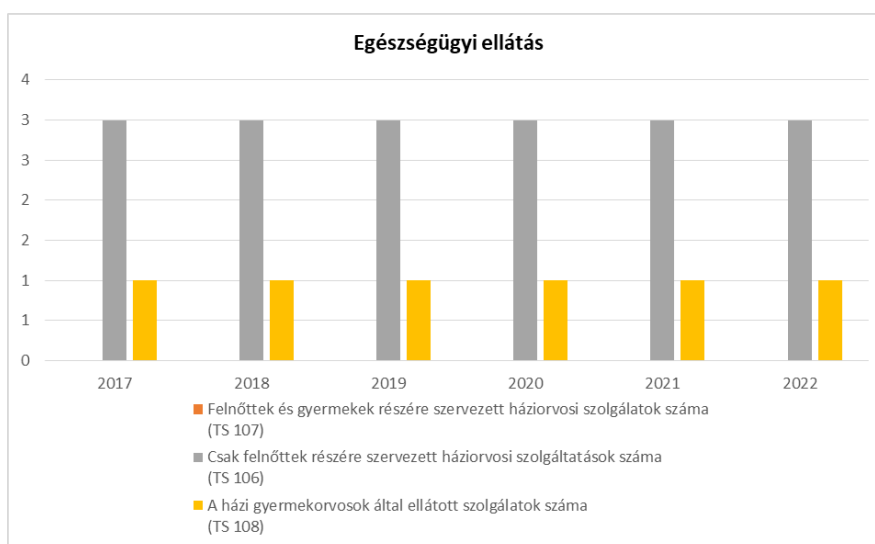
Az önkormányzat feladata, hogy rövidtávon megoldást keressen a szilárd útburkolat kialakítására. Az önkormányzat törekszik a szegregátumok területén a szociális célú bérlakások és a korszerűtlen lakások számának csökkentésére, ezáltal az alacsony státuszú lakosok térbeli koncentrációjának mérséklésére. A két komfort nélküli lakás komfort fokozatának emelése. Ezeknek a feladatoknak a megoldására anyagi források keresése. (pályázat)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	3	1	1	141	33,46
2018	0	3	1	1	150	31,38
2019	0	3	1	1	142	21,79
2020	0	3	1	1	134	20,33
2021	0	3	1	1	139	22,59
2022	0	3	1	1	130	20,37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Simontornyán 3 felnőtt körzeti orvos, valamint egy gyermekorvos lát el egészségügyi feladatokat. A felnőtt háziorvosok területenként látják el a feladataikat, a körzetek önkormányzati rendeletben vannak meghatározva.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkori kötelező szűrésekről a családok a védőnői és/vagy háziiorvosi szolgálaton keresztül értesülnek. Az ezeken való részvétel kötelező, amennyiben mégsem teszik ezt meg, úgy a védőnők teszik meg a szükséges intézkedéseket. A (felnőtteknek szóló) népegészségügyi szűrőprogramok eseti és önkéntes jellegűek, az ezeken való részvételről adatok nem állnak rendelkezésre. Az egyes betegségek által veszélyeztetett korosztályok, nemek számára ajánlott szűrővizsgálatokról egészségügyi felhívásokban tájékoztatják a lakosságot, de a részvétel csak ajánlott.

Említésre méltó kezdeményezés Simontornyán a minden évben megrendezésre kerülő „Egészségnap”. Amelynek célja a lakosság helyben történő egészségügyi szűrése különböző szakirányokban, kiemelten a legfontosabb és a megbetegedéseket vezető rizikófaktorok alapján. Szív-, és érrendszeri megbetegedés, cukorbetegség, tüdőgyógyászati megbetegedés, allergiák, érsebészeti megbetegedés, reumatológiai és ideggyógyászati kórképek, bőrelváltozások, urológiai és nőgyógyászati megbetegedések, továbbá az egészséges életmód kialakítására szolgáló testi és lelki felvilágosítások, életmód-tanácsadás, egészséges táplálkozás kialakításának módjai és megvalósításának lehetőségei, káros szenvedélyek elleni küzdelem. Alapvető célkitűzés a lakosság egészség – betegség tudatának megváltoztatása, felhívni az emberek figyelmét a megelőzés jelentőségére és fontosságára!

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nem, de 50-60 km-es körzetben szinte minden célcsoport számára egyenlő mértékben biztosítva van. A rehabilitációs szolgáltatásokat az érintettek a szekszárdi Balassa János Kórházban, valamint a Gunarasi Gyógy- és Strandfürdőben Dombóvár mellett(mozgásszervi) vehetik igénybe. A szolgáltatások OEP által finanszírozottak. A Gyógyfürdőben az akadálymentesítés biztosított.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg.

A központi támogatás nélkülözhetetlen eleme a közétkeztetési rendszernek. A kormány 2015-ben 58 milliárd forintot, 2016-ban 70 milliárd forintot költött erre a célra. Emelte az állami támogatást, amit a közétkeztetéssel foglalkozó intézmények egy gyerekre fordíthatnak. Így lehetőség nyílik arra, hogy egészségesebb ételeket kapjanak a diákok.

Az egészséges táplálkozás kulcsfontosságú a fejlődő szervezet számára, hiszen krónikus betegségek kialakulása előzhető meg a megfelelő étrenddel. 2011-ben tette közzé az országos tisztifőorvos az egészséges közétkeztetésre vonatkozó ajánlásait, melyek azóta a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletbe is beépültek. Valamennyi közétkeztetéssel foglalkozó szolgáltatónak a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészítenie az ételeket.

A helyben megtermelt nyersanyagok teljesen kiszoríthatnák az ételek elkészítéséhez használt ún. kényelmi termékeket. Az „igazi” nyersanyagok előkészítése élő munkát igényel, így ez a közmunka-programban résztvevők számára is új foglalkoztatási területet jelenthet. Emellett fontos a konyhák valamennyi dolgozójának (élelmezésvezető, szakács, konyhai előkészítő) elkötelezett közreműködése, képzése, továbbképzése, és az is, hogy a közmunka-programban részt vevők megismerkedjenek a higiénés és közegészségügyi előírásokkal.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A személyes jólét, egészség megalapozásában, fenntartásában az egészséges táplálkozás mellett fontos része van a sportnak. Az iskolákban a testnevelésórák, valamint a versenyszerűen és szabadidőben végezhető sporttevékenységek az egészséges életmód részei.

Simontornyán több sportág gyakorlására van lehetőség. Sportegyesület kettő létezik, melyek eredményeikkel öregbítik a település hírnevét. Az STC'22 labdarúgással, míg a SIKK a kézilabdásokat tömöríti. Az elért teljesítmények országos hírnevet is szereznek a sportágaknak, és ezzel együtt a városnak.

1993-ban került átadásra a 400 fő befogadására alkalmas sportcsarnok, melynek küzdőtere szinte minden teremsport számára alkalmas. A sportcsarnok atlétikai versenyek, testnevelésórák, futballtornák, mérkőzéseinek színhelye. A szervezett sportprogramokhoz való hozzáférés bárki számára biztosított. Vannak belépőjegy vásárlásával megtekinthető programok (pl.: kézilabda mérkőzések), de számos program ingyenes.

Emellett a városi lakosság szabadidősport gyakorlásának, illetve egyéb kulturális rendezvények helyszínéül szolgál.

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016-ban sikeresen pályázott az MLSZ Kedvezményes Pályaépítési Programjához kapcsolódóan egy 22x42 m műfüves pálya létesítésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet): étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, idősek otthona. Simontornya város-ban ezen szolgáltatások elérhetőek, szervezésüket a Simontornya és Térsége Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Társulás Öszikék Simontornyai Öszikék Szociális Szolgáltató Központja végzi. A szolgáltatásokat rászorultság esetén, megfelelő feltételek fennállása mellett lehet kérelmezni.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszerének átalakulásával az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a

szociális segélyek biztosításában. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzat rendelet-ben határozta meg.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A rendőrség végez drogprevenciós előadásokat országszerte a pedagógusokkal karöltve.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítésekor folytatott adatgyűjtés során nem merült fel a szolgáltatások igénybevételekor észlelt hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Alanyi jogcímen biztosított közgyógyellátás jövedelmi helyzettől és a havi rendszeres gyógyító ellátás költségétől független.

A járási hivatal alanyi jogon annak kérelmére állapítja meg, aki:

a) átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú

b) rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy

c) pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott

d) központi szociális segélyben részesülő

e) rokkantsági járadékos

f) vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

g) rokkantsági ellátásban részesül, az alábbi esetekben:

1) az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket

2) aki rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,

3) aki rokkantsági ellátásban részesül, de nem tartozik az 1-2 pontban említettek közé, és a közgyógyellátásra való jogosultságát 2012. április 15-éig megállapították,

4) aki öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult

5) öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült az 1-2 pontban említettek szerint.

A normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás jövedelmi helyzettől és a havi rendszeres gyógyító ellátás költségétől függő ellátás. A járási hivatal normatív jogcímen, közgyógyellátásra való jogosultságot állapít meg annak a személynek a kérelmére, akinek a havi rendszeres gyógyító ellátásnak a területileg illetékes megyei egészségbiztosítási pénztár által elismert térítési díja (a rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (jelenleg 28.500 Ft) a 10 %-át (2.850 Ft) meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150 %-át, (42.750 Ft).

Korábban a települési önkormányzatok saját rendeletben, összhangban a Sztv.-el méltányosságból is megállapíthatták bizonyos feltételek fennállása esetén a közgyógyellátási jogosultságot. Ez a lehetőség azonban a Sztv. 2014-ben történt módosítását követően megszűnt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	13 567	3
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Simontornya nagy hangsúlyt helyez a kulturális életre. A nevelést és oktatást végző intézményeken kívül a Fried Művelődési Ház és Könyvtár, a Simontornyai Vár, valamint a Varga László Városi Sportcsarnok ad otthont kulturális eseményeknek. A település két nagyobb rendezvénye a Simontornyai Várnapok, illetve a Városnap, amikor a város színvonalas rendezvényekkel, koncertekkel biztosít lehetőséget a kapcsolódásra. A mindennapokban a kiállítások, a szakkörök, programok adnak lehetőséget a kulturális élet megélésére. A 2023. év végén kezdődött egy együttműködés az önkormányzat és a Nemzeti Művelődési Intézet között, amely számos lehetőséget ad a település kulturális életének fellendítésére.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az utóbbi években betelepültek olyan családok, akikkel kapcsolatban a település intézményeiben (óvoda, iskola) és a mindennapos életben is beilleszkedési problémák merültek fel. Az önkormányzat a rendőrség, a nevelési intézmények, illetve a családvédő szervezetek bevonásával próbálja megoldani a helyzetet.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Jótekonysági rendezvény létrehozása egy-egy gyógykezelés javára. A katolikus karitász gyűjtéséből származó tartós élelmiszereket hátrányos helyzetű lakosok között osztották szét. Civil kezdeményezésre karácsonykor, húsvétkor a gyermekeknek ajándécsomagokat osztanak a város központjában.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen élő roma közösségnél a cigány kultúra már csak folklór szintjén létezik, nincs rendszeres hagyományőrzés.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Számos öntevékeny közösség működik rendszeresen Simontornyán, mindegyik a saját profiljának megfelelően járul hozzá a város kulturális

- Segítő kezek
- Kéz a kézben
- Nyugdíjas klubok
- Krammer Ferenc Kórus
- Civil Kontroll Egyesület
- Simontornyai Önkéntes Tűzoltóság
- Simontornya Múltjáért Alapítvány
- Simontornyai Várvédők

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat lehetőségeihez képest ruhaosztással, roma nap, farsang, egyéb kulturális rendezvényekkel igyekszik támogatni a településen élő kisebbségeket.

Az elmúlt években betelepült Simontornyára pár család, akik a település közterületein, valamint az iskolában is kirívó magatartást tanúsítanak. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselői az iskolában felmerült probléma megoldása érdekében délutáni foglalkozásokat tartanak az intézményben.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettség. Az oktatáshoz, a tanuláshoz való kedvezőtlen viszony: motivációs problémák, perspektívahiány.	képzések szervezése, iskolai lemorzsolódás visszaszorítása, iskolán kívüli foglalkozások szervezése
Kedvezőtlen egészségi állapot főként a helytelen életmód, nem megfelelő egészségkultúra miatt.	szervezett szűrővizsgálatokon, egészség megőrző programokon nagyobb arányú részvétel támogatása
Több esetben a roma gyermekek lakókönyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek	Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út- és járdaviszonyok állapotának és a kialakítás szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.simontornya.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az

	egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.
--	--

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az 1989-ben elfogadott Gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény a legszélesebb körű emberi jogi előírásokat adaptálta a gyermekek világába, olyan jogokat megfogalmazva, amelyek korábban elsősorban a társadalmak felnőtt tagjait illették meg. Az Egyezménnyel a gyermeki jogok világszerte kiteljesedtek és beépültek az államok többségének nemzeti jogrendjébe. A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A Nemzeti Stratégia minden gyermekre kiterjed, de a hátrányos helyzetű gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akik érdekei a legjobban sérülnek.

Magyarország 1991-ben, az egyezmény aláírásával kötelezte el magát a gyermekjogok mellett, majd vállalt kötelezettségének megfelelően, 1997-ben törvényben deklarálta e jogokat, valamint biztosított ellátásai – pénzbeli és természetbeni, továbbá személyes gondoskodást nyújtó ellátások – révén gondoskodott a védelmük garanciáiról is.

Hazánkban a gyermekek helyzetét természetesen nem csak nemzetközi szerződések szabályozzák – hiszen ezek csak a minimális követelményeket fogalmazzák meg – hanem az Alaptörvény, a fent említett a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is biztosít külön jogokat a kiskorúak számára. Az állam mellett Önkormányzatunk is elhivatott e jogok és a hozzájuk rendelt kötelezettségek iránt, továbbá fontosnak tartja, hogy az Egyezmény a nemzeti kormányok által követendő célkitűzéseit helyi szinten – ahol a legnagyobb közvetlen hatással lehet a gyermekek életére – messzemenőig alkalmazza. Feladatellátása során törekszik arra, hogy maradéktalanul gondoskodjon a településen élő valamennyi segítségre szoruló gyermekről, továbbá kötelezettséget vállal a gyermekek kiemelt és fokozott védelmére és a gyermekek jogainak tiszteletben tartására, különösen, hogy a mindennapi döntésekben kiemelten érvényesüljenek a kiskorúak és fiatalok szempontjai és jogai.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

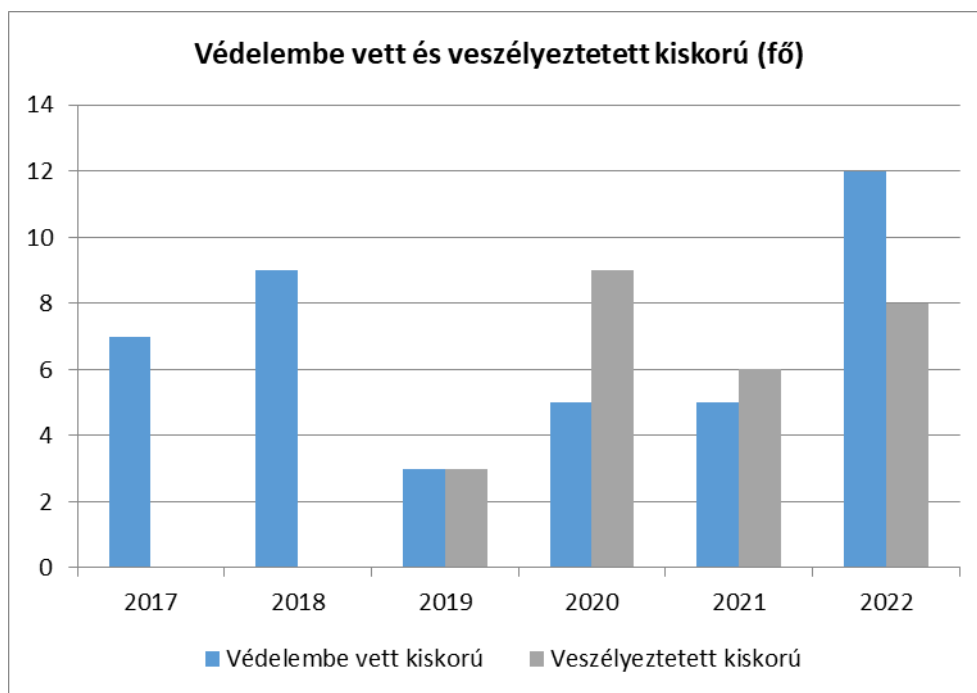
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 868	1 990	3858	48,42%	51,58%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			106	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	246	234	480	6,38%	6,07%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	43	41	84	1,11%	1,06%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Az állandó népesség csupán 15%-a, azaz 564 fő kiskorú él a településen. A nemek aránya minden korosztályban közel azonos.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	7	n.a.
2018	9	n.a.
2019	3	3
2020	5	9
2021	5	6
2022	12	8
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

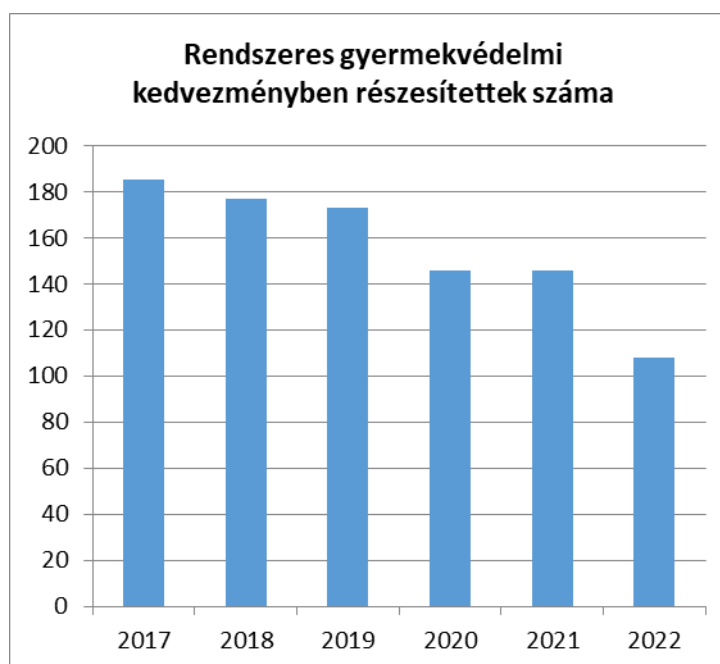
A védelembe vett kiskorú gyermekek száma, illetve a veszélyeztetett gyermekek száma is évről évre változik, a változásban nem figyelhető meg szabályszerűség.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	185
2018	177
2019	173
2020	146
2021	146
2022	108
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az utóbbi 5 évben közel felére csökkent.

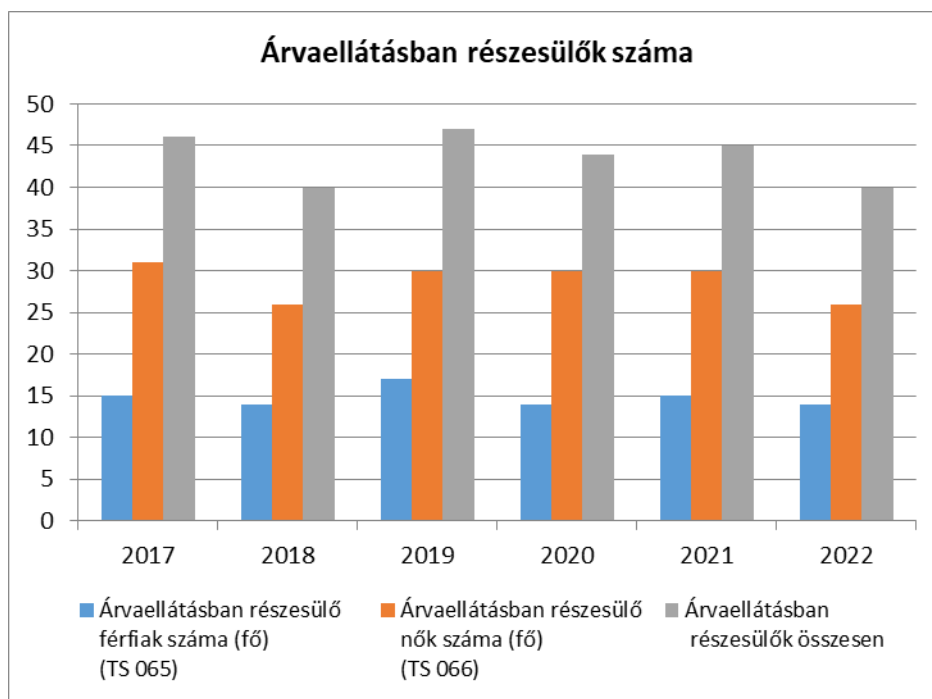

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma folyamatosan csökken.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	15	31	46
2018	14	26	40
2019	17	30	47
2020	14	30	44
2021	15	30	45
2022	14	26	40
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Az árvaeállításban részesülők száma számottevően nem változott az elmúlt években, a létszám 40 és 47 között mozgott.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Simontornyán az óvodába és a bölcsődébe járó gyerekek számára ingyenes étkezés biztosított. Az iskolás korú gyermekek, akik hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetűként vannak nyilvántartva, szintén ingyen étkezhetnek. A gyerekek az előírásoknak megfelelően napi három étkezést kapnak, ebből délben meleg ebédet ehetnek. Az ingyenes étkezők között vannak olyanok, akik csak az óvodában, iskolában jutnak megfelelő táplálékhoz, ezért is fontos, hogy az ingyenes, változatos étkezés biztosított legyen számukra.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs ilyenről tudomásunk.

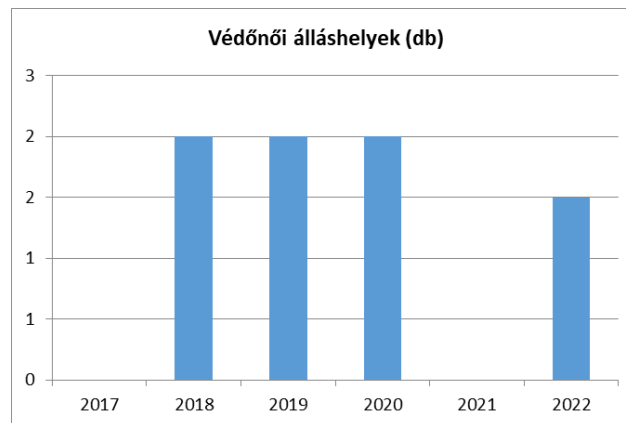
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	52	52,00
2018	2	79	39,50
2019	2	94	47,00
2020	2	97	48,50
2021	2	116	58,00
2022	2	120	80,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-7 éves korú gyermek él.

A szolgálat működését a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet szabályozza. A szolgálat az egészségügyi főiskolán védőnői diplomát szerzett védőnőkből áll.

A területi védőnő feladatai a következők:

- nővédelem
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása
- 0-7 éves korú gyermekek gondozása
- 6 év feletti oktatási intézménybe nem járó gyermekek gondozása

- családgondozás
- tanköteles gyermekek gondozása

Területi védőnő:

Feladataik: nővédelmi és várandós gondozási munkában való részvétel, egyéni célzott gondozás, csecsemőgondozás, otthoni gondozás. Környezeti nevelés révén elősegíti a gondozottak egészséges testi és szellemi fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtését.

Folyamatosan gondozzák

- a 0-7 éves korú gyermekeket,
- a csecsemők és kisgyermekek számára tartott tanácsadást előkészíti, elvégzi a törvény által meghatározott önálló vizsgálatokat,
- szervezi és előkészíti a védőoltásokat.
- önálló védőnői tanácsadást végez.
- folyamatos az egészségnevelési munkája a családban, és a tanácsadóban.

A védőnők folyamatosan tartják a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal, családgondozókkal, a TEGYESZ szakembereivel és az egészségügyi dolgozókkal. Ha probléma merül fel a gyermek ellátásával kapcsolatban, ebben az esetben közösen keresik a segítségnyújtási-, megoldási lehetőségeket, azért, hogy a gyermek egészséges fejlődése biztosítva legyen.

Karitatív tevékenység keretében a védőnők együttműködnek a Vöröskereszt és a Máltai Szeretetszolgálat munkatársaival.

Körzeti védőnőink a területen rendszeresen szerveznek közösségi programokat a saját körzetekben a kismamák részére, fő témakör a szülésre, szülői szerepre való felkészítés.

Iskola- és ifjúságvédőnői szolgálat:

Feladatukat az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX.3.) NM rendelet szerint látják el.

Az általános és középfokú oktatási intézményekben elsősorban az iskolaorvossal, továbbá a háziorvosokkal, pedagógusokkal és társszervekkel együttműködve biztosítják a prevenciót és a gondozás folyamatosságát.

Iskola-ifjúságegészségügyi Szolgálat

A 3-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátását végzik. Aktívan részt vesznek az iskolaorvosi szűrésben, védőoltások megszervezésében.

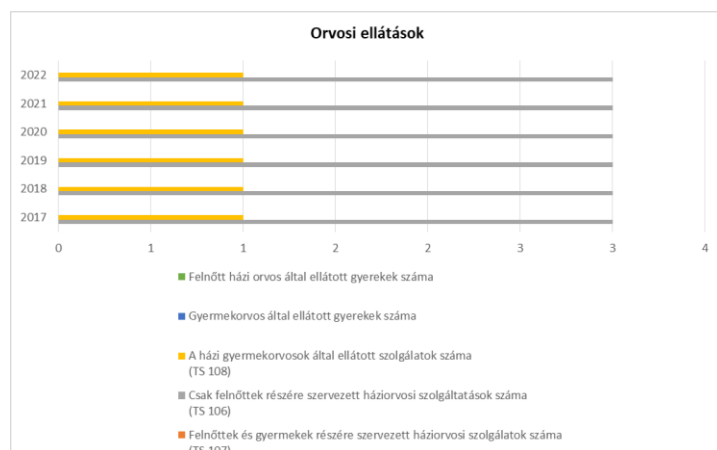
Önállóan végzik a szomatometriás vizsgálatokat, színlátás, hallás, látásélesség, vizelet, vérnyomás szűrését, folyamatosan ellenőrzik a tanulók személyi higiéniáját, elsősegélyt nyújtanak. A tanév folyamán igény szerint végeznek sportversenyeket megelőző vizsgálatokat. A tanulók egészségi állapotának függvényében folyamatos gondozást végeznek, testnevelési csoport besorolást készítenek.

A védőnői álláshelyek száma és az egy védőnőre jutó gyermeklétszám a vizsgált időszakban nem változott.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	3	1	n.a.	n.a.
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	n.a.	n.a.
2021	0	3	1	n.a.	n.a.
2022	0	3	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Simontornyán egy gyermekorvosi praxisban folyik a gyermekek ellátása. Betöltetlen gyermekorvosi praxis nincs. Gyermekosztály legközelebb a megyeszékhelyen található.

A gyermekorvosi ellátás keretében személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A háziorvos rendelési idő-ben a betegeket - sürgős ellátást igénylő eset kivételével - az érkezés igazolt sorrendjében fogadja. A gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja. Fel-kérésre a 14-18. év közötti személyeket is elláthatja.

Az egészségügyi alapellátásban - több más településhez hasonlóan - általánossá vált a funkcionális privatizáció, melynek keretében a háziorvosok szerződéses jogviszonyban állnak az ön-kormányzattal. A működési feltételek biztosítása (helyiség, alapvető felszerelés, karbantartás) az önkormányzat feladata, míg az OEP közvetlenül (az orvos felé) finanszírozza az ellátást.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Simontornyán 2019 óta működik bölcsőde. Az intézmény a 3 éven aluli gyermekek gondozását, nevelését, harmonikus testi-szellemi fejlődését elősegítő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmény.

A közoktatási intézmények keretein belül pedagógiai szakszolgálat működik. Itt lehetőség van az óvodába, általános iskolába járó gyermekek számára logopédiai fejlesztésre, gyógytestnevelési foglalkozásra.

- b) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelesek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A törvény meghatározza a fenti célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

Az Simontornyai Őszikék Szociális Szolgáltató Központ olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatást biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti alapellátás feladatait 2017. évben a Simontornyai Őszikék Szociális Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálatát biztosította. A működés finanszírozása a társult települések részvételével történik.

A gyermekjóléti szolgálatok munkáját a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. Törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza.

A családok gondozása, a gyermek családban történő nevelésének elősegítése a tapasztalatok alapján egyre nehezebb. A családok közül van, aki a segítséget nem, vagy csak részben fogadja el. A felmerülő problémák jellege sokrétű volt (pl.: igazolatlan iskolai hiányzás, anyagi problémák, szülők életvitelbeli problémája, családi konfliktusok, szülők közti veszekedés, vagy szétválás, gyermek magatartásgondjai. Problémát okoz továbbá a szülők következtelen, illetve rossz-szül megválasztott nevelési módszerei, vagy esetenként a nevelés hiánya.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás feladatai:

2017.01.01-től, az új jogszabályokat követve az alapellátásban (olyan esetekben, amely egy ügyintézés nem zárható le) részesülő felnőttekkel és gyermekes szülőkkel együttműködési megállapodást kell kötnie a szolgálatoknak, amely egy évre szól. Ezt követően az esetenapló helyes kitöltésével és a feladatok, cselekvések megfogalmazása után hozzá kell segíteni a családot a problémájának megoldásához, amennyiben (gyermekes családok esetében) ez egy év alatt nem sikerül a megfelelő helyzetértékeléssel pozitív irányt létrehozni szükséges a Család és Gyermekjóléti Központ valamilyen formájú bevonása is. (esetkonferencia, esetmegbeszélés, védelembevétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés stb.) Krízis kialakulásakor a családsegítő azonnal kérheti a hatósági ügyintézkedést. Ezen kívül csak javaslatokkal, környezeti-nulmányokkal, véleményezésekkel él a Központ számára, egy-egy eset kapcsán. Ha hatósági intézkedésre kerül a sor, akkor az esetet kezelő

szakember (esetmenedzser) feladatokat oszthat le a gondozási tervben a családsegítő számára, illetve a becsatlakozó segítő szakembereknek.

Ezen feladatokon kívül évente hat jelzőrendszeri megbeszélést tartunk, bűnmegelőzési és szábadidős feladatainkat is ellátjuk.

A fent leírtak lapján megkülönböztetünk egyszeri alkalommal megjelentet, tanácsadottként megjelent és folyamatos gondozásban részesülő családokat/egyéneket.

A tanácsadottként megjelentek azok az igénybe vevők, akik esetében többszöri segítségnyújtást adott Szolgálatunk, de együttműködési megállapodást nem kötött.

Egyszeri alkalommal megjelentek azon igénybe vevők, akik esetében a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható volt. Itt kell számításba venni azokat is, akik adományért mentek a szolgálathoz.

A gyermek családban történő nevelésének elősegítése érdekében elvégzett feladatok:

2017. évben 13 családban 22 gyermek esetében került sor alapellátás keretein belül történő gondozásra. Ennek okai főként anyagi probléma, a szülői elhanyagolás és a szülők életvitele volt. Egyre nagyobb számban jelenik meg a szülők felelőtlen magatartása: szenvedély – és/vagy pszichiátriai beteg szülő, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok is. Gondozás keretein belül igyekszünk a családok számára a természetbeni, illetve pénzbeli támogatásokat is elérhetővé tenni.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a 13 év feletti korosztály már megjelenik a helyi presszók-ban, szórakozó helyeken. Ez magába foglalja a rendszeres alkoholfogyasztást, dohányzást. A szülőknek sok esetben nincs információjuk gyermeke szabadidejének eltöltéséről. Egyre több esetben nehezíti a szülői a szolgálat jelzést a gyermeke szórakozóhelyi viselkedéséről. A szülők sok esetben partner abban, hogy a gyermeke egyre fiatalabb korban megkezdje a szóra-kozóhelyek látogatását.

Az alapellátás keretein belül gondozásban vett családoknál gyakran a jelzőrendszer tagjaival, legtöbb esetben a védőnővel megyünk családlátogatásra. Közös segítve a mindennapi megélhetési problémákkal küzdő családokat. Ez egyfajta kontrollt is jelent a családoknak.

Sok családnak sikerült segítenünk azáltal, hogy időben tájékoztattuk a gyermekvédelmi kedvezményük lejáratí idejének közeledtéről. Ha nem újították volna meg időben, akkor arra az időszakra fizetniük kellett volna például a gyermekük étkeztetését. Sokszor a családgondozók hívják fel a figyelmet arra is, ha valamely más ellátásuk felülvizsgálatának ideje válik esedékes-sé. (pl: lakásfenntartási támogatás).

A családgondozás során azt tapasztaljuk, hogy a szülők kevés időt töltenek a gyerekekkel, keveset beszélgetnek velük, nagyon kevés a közös programjuk. Ezekben a családokban gyakrabban fordul elő magatartási problémával küzdő gyermek: tiszteletlen a szülőkkel szemben és a társaival is, az iskolai szabályokat nem tartják be.

A szülők legtöbb esetben arra hivatkoznak, hogy nincs idő rá, mert dolgoznak.

Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a szolgálat látókörébe került szülők nincsenek tisztában a gyermekük mindennapjaival, problémáival.

Számos esetben az igazolatlan hiányzás jelent problémát. Több ilyen esetben a kapcsolatfelvételt követően fény derül a családi diszfunkciókra is. A családlátogatások alkalmával felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ha a gyermek igazolatlan hiányzása meghaladja az 50 órát, akkor az iskolai támogatás szüneteltetését fogja kezdeményezni a Gyámhivatal. Illetve, ha a gyermek nem töltötte be a 16. életévét, akkor a gyermek védelembe vételét is elrendelheti.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében elvégzett feladatok:

- Jelzőrendszer működtetése, melynek célja, hogy a szakemberek a maguk területén el-látva feladatukat egymással konzultáljanak, egymás munkáját megismerve, támogatva és kiegészítve dolgozzanak a közös cél érdekében.

A jelzőrendszeri tagok és a Szolgálat szakemberei között az információáramlás folyamatos. A családgondozó szolgálati napok alkalmával személyesen kereste meg a jelzőrendszeri tagokat, illetve azoktól a szakemberektől, akik más napokon tartózkodnak a településen szükség szerint telefonon kérte az információt.

- Esetmegbeszélést szerveznek annak érdekében, hogy megelőzzék az ellátott gyermek veszélyeztetettségét, valamint, hogy a gyermekkel kapcsolatban álló valamennyi sze-mély, intézmény összehangolja tevékenységét.

A települést érintően 2017. évben 2 alkalommal 2 gyermeket érintve volt szükség megbeszélés összehívására.

- A Szolgálatnak minden év február 28-ig meg kell tartaniuk települési tanácskozásu-kat, melyben értékeli a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve, a jelzőrendszer éves működését, áttekintik a település gyermekjóléti rendszerének valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására. A 2017- es évet tekintve a szakemberek véleménye az volt, hogy a tagok között a kapcsolat rend-szeres, megfelelő.

- Folyamatosan használt ruhákat, játékokat, bútorokat gyűjtünk és eljuttatjuk a rászoruló családok számára.

- Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a leghatékonyabb, a megfelelő időben érkező segítség. Az elején, a nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor érkező segítséggel lehet a legeredményesebben megakadályozni a problémák súlyosabbá válását. Ezért fontos a gyermekjóléti szolgáltatások prevenciós tevékenysége. A Gyvt. 39.§ (2) bekezdés d) pontja konkrétan megnevezi a szabadidős programok szervezését, mint a veszélyeztetettség megelőzésének eszközét.

Simontornya lakossága aktívan részt vett ebben az adományozásban, így több gyermeknek ke-rült a karácsonyfa alá édesség, ruha, játék egyaránt.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében elvégzett feladatok:

Egy-egy eset összes körülményeinek feltárása után mérlegelik, hogy a kialakult veszélyeztetett-ség megszüntethető-e az alapellátás keretein belül, vagy hatósági intézkedés szükséges. Az el-múlt évben 2 alkalommal került sor első védelembe vételi tárgyalásra, ez 2 gyermeket érintett. A jelenlegi gyermekvédelmi törvény értelmében az esetmenedzser havi 2 alkalommal kell, hogy találkozzon a családdal. Alapellátás keretein belül a havi 3 alkalom az előirt kapcsolattartás. A nagyobb kontroll érdekében a védelembe vett gyermekek esetében a családgondozást az eset-menedzser és a családsegítő egyaránt végzi. természetesen a közös cél érdekében egymást közt konzultálva.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, utógondozás:

A gyermekjóléti szolgálat a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján teljesíti. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal. Az együttműködés keretében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója elsősorban a szülőket támogatja a nevelésbe vétel meg-szüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban. A nevelésbe vétel időtartama alatt a családgondozó folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gon-dozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal. Az utógondozás célja, hogy elősegítsék a

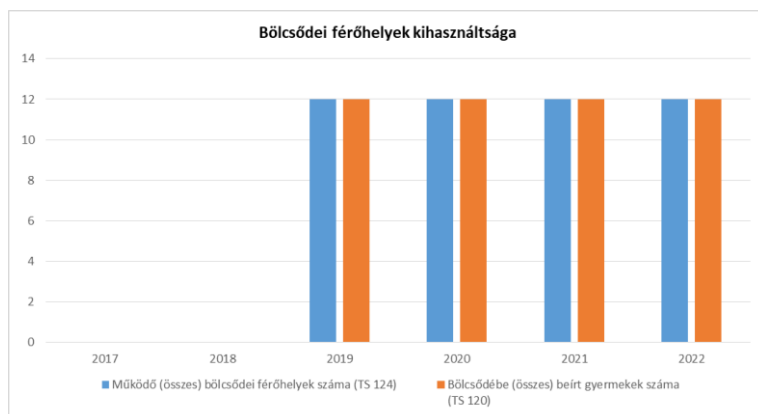
gyermek vagy fiatal felnőtt családi környezetbe való visz-szailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését.

Simontornyán az utógondozási feladatokat a Család és gyermekjóléti Központ esetenedzsere látja el.

c) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	12	12
2020	0	0	0	0	0	0	12	12
2021	0	0	0	0	0	0	12	12
2022	0	0	0	0	0	0	12	12
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Simontornyán 2019 óta működik bölcsődei ellátás. A 12 férőhely a működés óta minden évben telített volt.

d) gyermekvédelem;

Simontornyán működik családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, akik rendszeresen végeznek családlátogatásokat. Ha a gyermek veszélyeztetettsége felmerül, akkor a gyámüggyel karöltve foglalkoznak a családokkal, gyerekekkel.

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: Simontornyai Őszikék Szociális Szolgáltató Központ családsegítő és gyermekjóléti szolgálat;

Külső intézményi kapcsolatok:

a./Gyermekjóléti szolgálatok

b./ Családsegítő szolgálatok

c./ A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok

d./ Mindazon állami és civil szervezetek, amelyek ellátásokat, szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az iskola keretein belül és a városi sportegyesületek szakosztályaiban az ifjúsági tagozaton kézilabda és labdarúgás területén van utánpótlás. Az intézményekben gyógytestnevelésen is részt vehetnek a gyerekek. A művelődési házban heti rendszerességgel gyerekjógát tartanak.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A tanév során végig, illetve a nyári szünetben biztosít a helyi konyha étkezést a gyerekeknek. A hétvégén és ünnepnapokon a konyha nem üzemel.

h) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A Simontornyán megrendezésre kerülő programok nagy része ingyenes, így a lakosság bármely csoportja részt tud venni rajta.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az adatgyűjtés során gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem merült fel. Erre utaló önkormányzati adat, vagy civil szervezet által tett észrevétel nem volt. előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2000 őszén indult és célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. Önkormányzatunk a program indulásától kezdve részt vesz a pályázati rendszerben.

Az ún. „A” típusú ösztöndíjat a nappali tagozatos hallgatók, a „B” típusút az utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, illetve diplomával nem rendelkező és felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert érettségizettek nyerhették el, ha a családjukban az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 225 %-át (64.125,-Ft-ot) és vagyonuk nincs. A pályázat elbírálása során tanulmányi eredmény nem vehető figyelembe, illetve a megállapítás egyéb feltételhez, kötelezettség vállalásához (pl. letelepedés, munkavállalás) sem köthető.

Az „A” ösztöndíj két félévre, a „B” hat félévre szól.

A támogatás két részből áll. Az önkormányzati ösztöndíj rész kiegészül a vele azonos összegű, de legfeljebb havi 5.000 Ft minisztériumi támogatással.

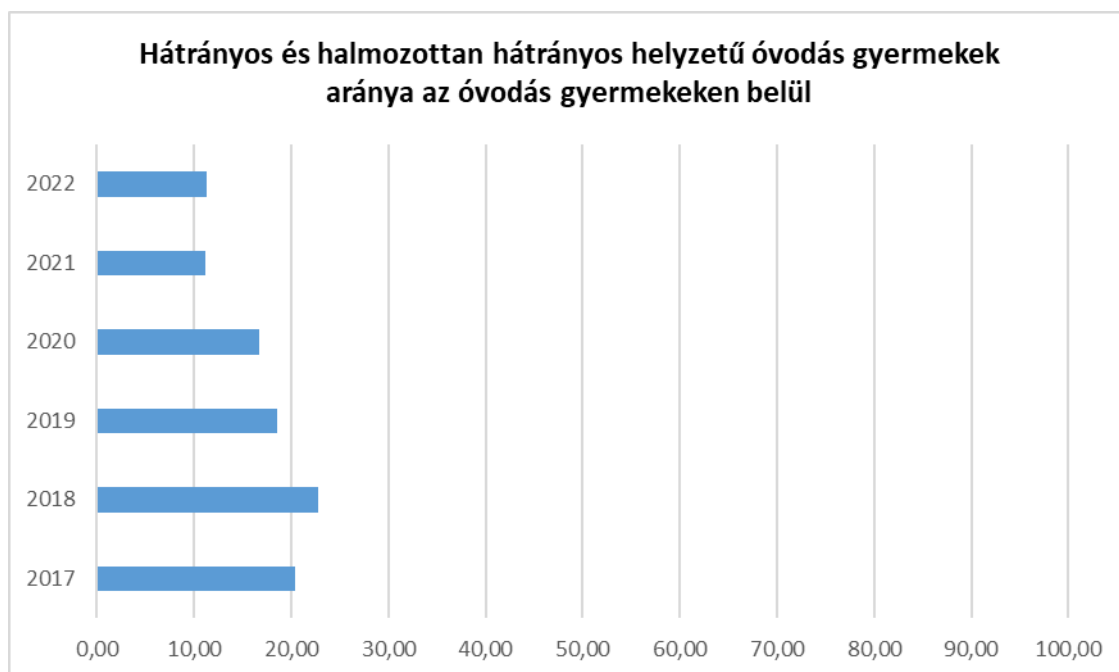
Simontornya Város Önkormányzata 2023-ban ösztöndíj lehetőséget hozott létre a simontornyai gimnázium tanulói számára. Minden tanuló, aki elér egy bizonyos átlagot, havi támogatásban

részesül. A havi támogatás összege az átlag növekedésével nő. Az iskola beszámolója alapján az ösztöndíj bevezetése óta megduplázódott azok száma, akik a legjobb ösztöndíjkategóriába tartoznak.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

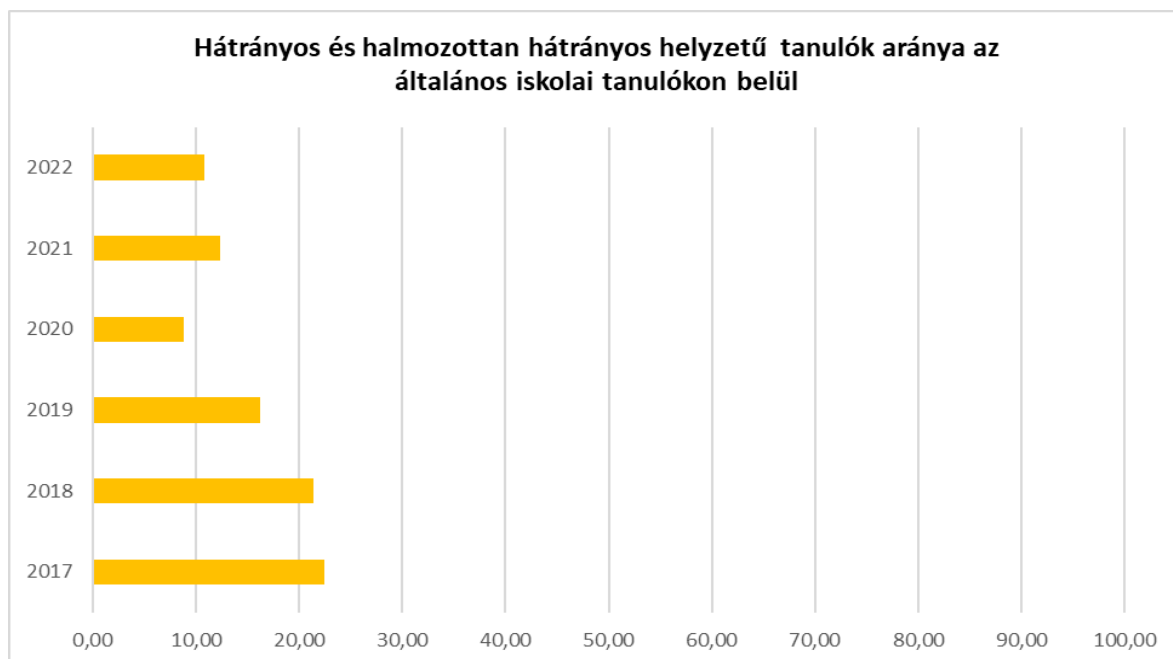
- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	103	21	20,39
2018	101	23	22,77
2019	108	20	18,52
2020	108	18	16,67
2021	107	12	11,21
2022	115	13	11,30
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Az elmúlt években nem változott számottevően az óvodába járó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma, az óvodába járók 20%-a tartozik közéjük.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	271	61	22,43
2018	266	57	21,35
2019	271	44	16,18
2020	248	22	8,84
2021	292	36	12,29
2022	294	32	10,85
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

Az iskolában is elenyésző a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, arányuk itt is 20% körül mozog.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	6	5	15	26	0	0
2018	7	8	9	23	0	0
2019	1	1	3	5	0	0
2020	2	3	5	n.a.	0	0
2021	1	2	5	n.a.	0	0
2022	2	3	11	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A simontornyai gimnáziumi oktatásban a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma összesen nem éri el a gimnáziumba járók 10 %-át még a legnagyobb adatot tartalmazó évben sem. Ez azt jelenti, hogy a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kis része tanul gimnáziumban.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)
	fő	db	db	db	db

2017	65	5	120	1	
2018	94	5	108	1	
2019	86	5	108	1	
2020	89	5	108	1	
2021	111	5	108	1	
2022	106	5	108	1	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	73	17
2018	71	27
2019	88	12
2020	55	27
2021	64	27
2022	60	18

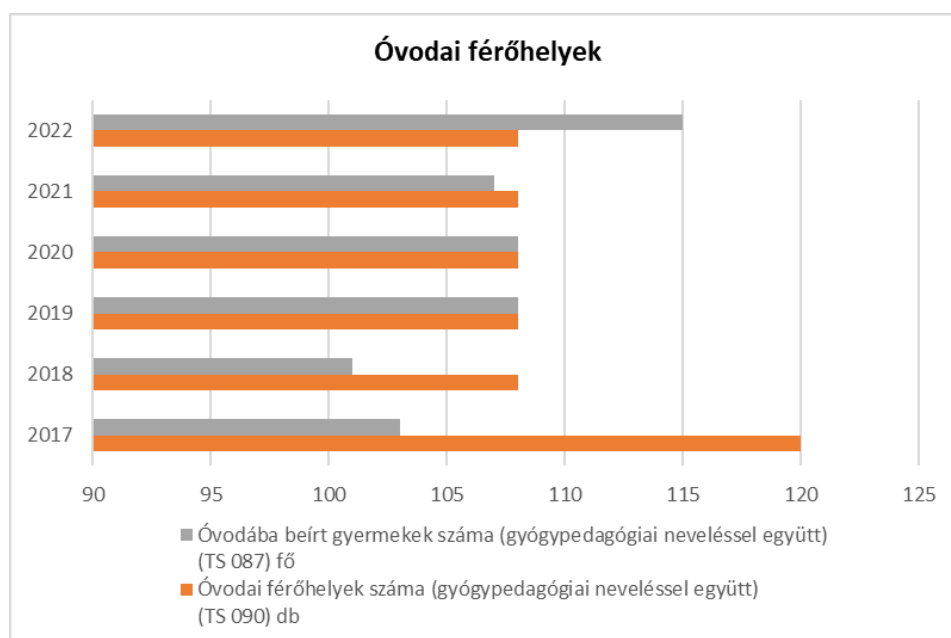
Forrás: TeIR, KSH Tstar

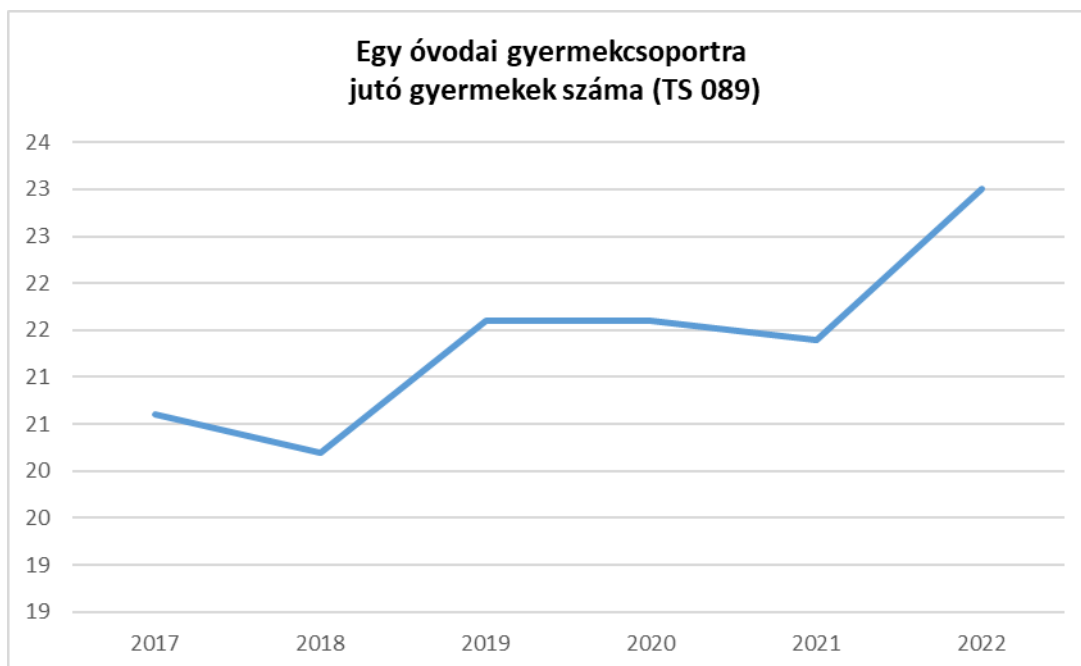
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	65	5	120	1	103	0	0	21
2018	94	5	108	1	101	0	0	20
2019	86	5	108	1	108	0	0	22
2020	89	5	108	1	108	0	0	22
2021	111	5	108	1	107	0	0	21
2022	106	5	108	1	115	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 3-6 év közötti simontornyai gyerekek száma az elmúlt években nőtt. A bölcsőde kialakítása után 120-ról 108-ra csökkent az óvodai férőhelyek száma, de csak egy évben haladta meg az óvodába beírt gyerekek száma a férőhelyek számát. A csoportok átlagos száma 20-22 fő.

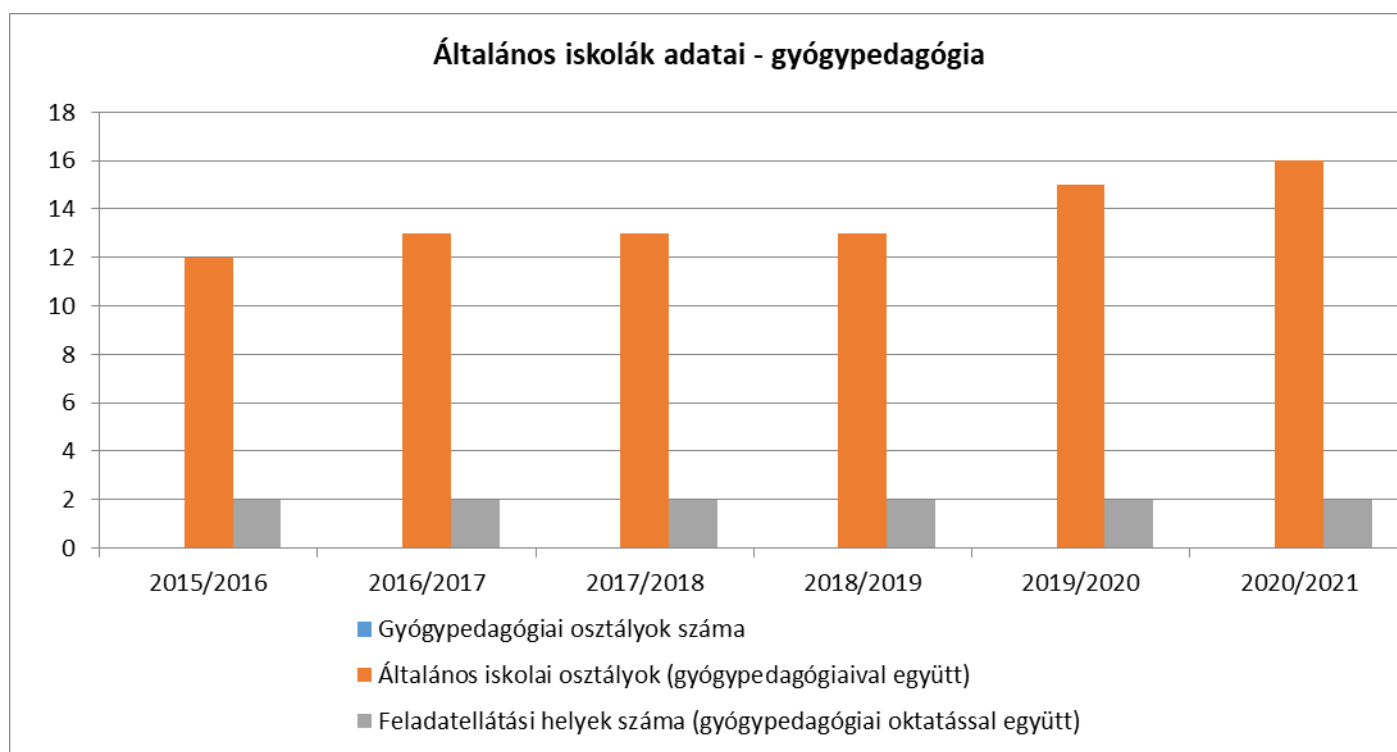
Az egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma 2017 és 2022 között két év kivételével nőtt.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	12	2	22,67	25,00
2018	0	13	2	20,54	23,97
2019	0	13	2	20,92	24,63
2020	0	13	2	19,15	24,50
2021	0	15	2	19,53	30,38
2022	0	16	2	18,44	32,54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kifejezetten gyógypedagógiai osztály nem működik jelenleg Simontornyán. Az iskolában azonban dolgozik fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus és gyógypedagógus, akik segítik azon tanulók nevelését, oktatását, akik beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdenek, illetve sajátos nevelési igényűek.

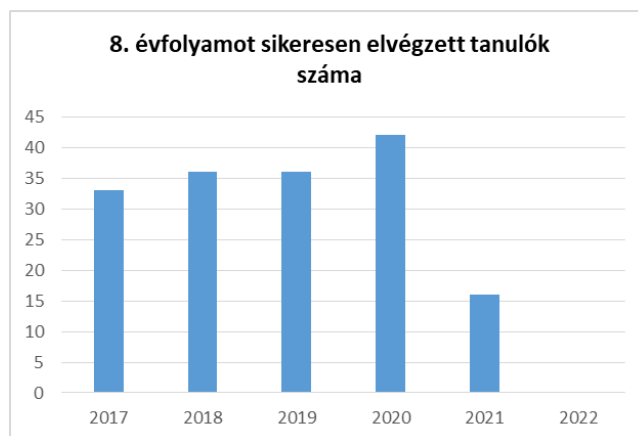
Simontornyán két épületben folyik az oktatás, az egyik épületben 1. osztálytól 4. osztályig járnak a gyerekek, a másik épületben működik az általános iskola felső tagozata és a gimnázium. Az iskolai osztályok száma átlagosan 20 fő, melyekbe a környező településekről is járnak gyermekek. A bejárásuk menetrendszerinti járatokkal, valamint az iskola saját autó és buszjárataival megoldott.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	33
2018	36
2019	36
2020	42
2021	16
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolai osztályok száma évente változik, ebből adódik, hogy a 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma is változik.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatásban való részvétele kapcsán hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés nem történt. Az oktatási intézmények az esélyegyenlőség elvét érvényesítik mind a tanulók, mind a munkavállalók vonatkozásában. Az intézmények pedagógiai programjukban is kitérnek az esélyegyenlőség elvének, a másság megismertetésének, elfogadtatásának, befogadásának fontosságára. Az oktatási intézmények különös hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetű tanulók integrációs esélyeinek, egyéni és társas kompetenciáinak növelésére, a preventív és intervenciós célú programokkal hátrányaik kompenzálására, devianciájuk csökkentésére, társadalmi szocializációjuk, iskolai karrierjük, a munka világára való felkészülésük segítésére, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az elfogadó környezet kialakítására a fogyatékossg különleges gondozási igénye és az egész személyiség fejlesztése céljából.

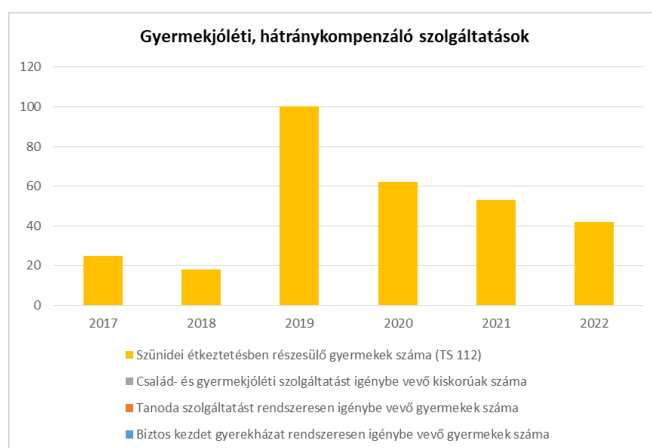
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Simontornyán egy intézmény, a Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium keretein belül történik alapfokú és középfokú oktatás, ezért az összehasonlításra nincs mód.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A rászorulóknak minden tanév elején jogosultak az úgynevezett iskolakezdési támogatásra, emellett a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ingyen étkezhettek a menzán. Minden óvodás gyermek részére az étkezés ingyenes.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	25
2018	n.a.	n.a.	n.a.	18
2019	n.a.	n.a.	n.a.	100
2020	n.a.	n.a.	n.a.	62
2021	n.a.	n.a.	n.a.	53
2022	n.a.	n.a.	n.a.	42
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

A gyermekjóléti és hátránykompenzáló szolgáltatások közül a szünidei étkeztetés valósul meg Simontornyán. Az elmúlt évek adatai alapján látjuk, hogy a 2019-es évben megugrott az étkezést igénybe vevők száma, ami a következő években folyamatosan csökkent, azonban 2022-ben még így is többen igényelték a szünidei étkezést, mint 2017-ben.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nő a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma.	Érintett családok problémáinak feltárása a szociális ellátás, érintett civil szervezetek, segítségével, családgondozó, gyámhatóság bevonásával, problémakezelő eljárások

	kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele
Mélyszegénységben élő gyermekek számáról nincs pontos adat.	A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával (iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelőse, gyermekjóléti szolgálat, Ószikék Simontornyai Ószikék Szociális Szolgáltató Központ). Családsegítő Szolgálat segítségével ruha, játék, könyvgyűjtés.
Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a 0-14 éves roma gyermekek száma	helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségekből kulturális, hagyományőrző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása,
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.simontornya.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarországon a felnőtt korú népesség harmada – a nők a férfiaknál alig alacsonyabb arányban – azzal ért egyet, hogy a nőknek otthon a helye, fő feladatuk a háztartás vezetése. Az Európai Unió belül nálunk a legalacsonyabb a nők részvétele a döntéshozásban.

A nők esélyegyenlősége azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A megkülönböztetés tilalma szerint neme alapján senkit sem érhet negatív diszkrimináció. Ma e fogalom helyett sokkal inkább az egyenlő jogok és bánásmód kifejezéseket használja a társadalom, ami azt jelel, hogy a férfi és nő azonos lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi- és magánéletben, munkavállalása, előmenetele, képzése, politikai szerepvállalása és még sok más terület kapcsán.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni, hiszen sokszor maguk a nők, főleg ha vezető pozíciót töltenek be, tiltakoznak leginkább, amikor a téma előtérbe kerül. Sokszor a valósággal ellentétesen tagadják azt, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szereplés során személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Ez az oka, hogy nagyon nehéz ebben a témában objektív információkat gyűjteni. A munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP sem kérnek elemzésre alkalmas adatokat kellő részletességgel.

Magyarország Kormánya azonos jogokat kíván biztosítani a nőknek a mindennapokban, elkötelezett, hogy a nemek azonos módon érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak. Kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a diszkrimináció felszámolásának.

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában.

Leginkább a nőket érinti a karrier vagy család közötti választási kényszer, dilemma. Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés, a háztartás, a gyermeknevelés, annak örömeivel és problémáival. A nő legnagyobb gondja és feladata, hogy összeegyeztesse a munkát és a családot, mellyel nem könnyű megbirkózni.

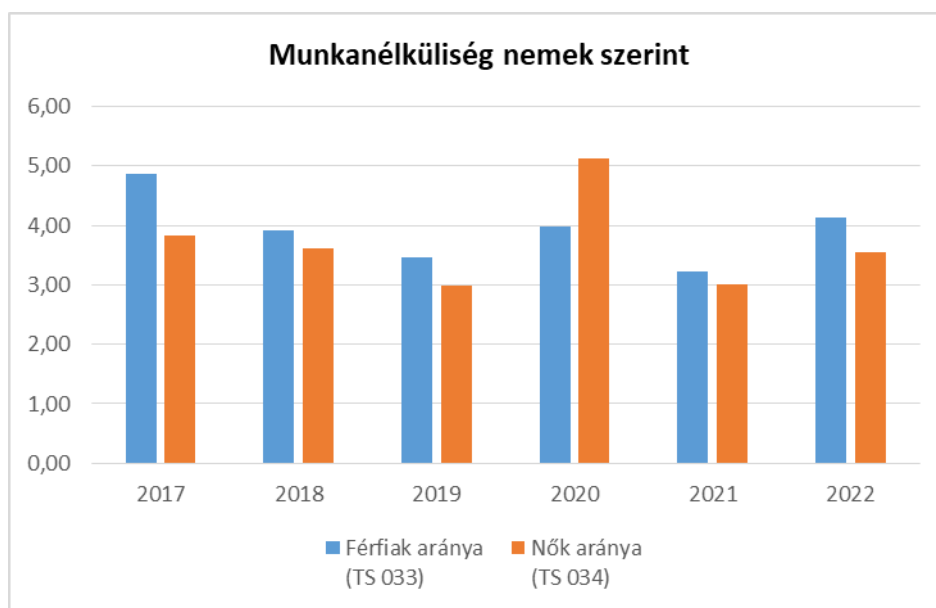
A munkáltató és a társadalom számára is öröme kellene lennie, ha egy nő, a család gyermeket vállal. A munkáltatók nagy része nem szívesen alkalmaz fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért korlátozottabban tudnak rájuk számítani, tartanak tőle, hogy a kis-gyermek nevelése során sokat fognak hiányozni. Kétségtelen, hogy a szülési szabadság, és a GYES időszaka alatt, valamint később a gyermek esetleges betegsége miatt hosszabb rövidebb ideig kisnek a munkából. A fentiek miatt sok munkáltató munkaviszony létesítésekor, vagy akár előmenetelben is a férfiakat részesíti előnyben. Mindezek hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, akik éppen ezért gyakran kisebb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, karrier helyett a családot választják.

Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők ösztönös megérzéseiről, érzékenységéről, amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

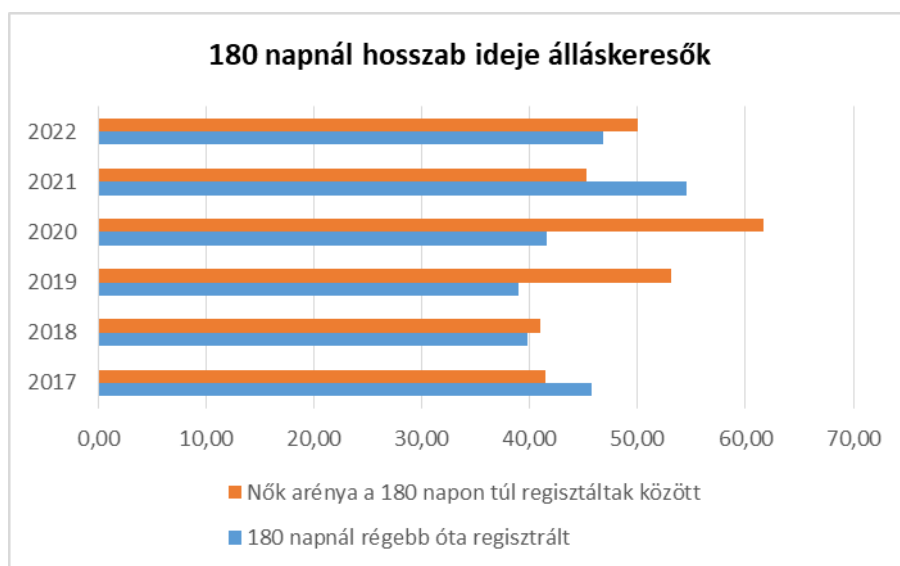
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4,87	3,82	4,35%
2018	3,91	3,61	3,76%
2019	3,45	2,99	3,22%
2020	3,98	5,12	4,55%
2021	3,23	3,01	3,12%
2022	4,13	3,55	3,84%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Az elmúlt évek adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a munkanélküli férfiak aránya, egy év kivételével meghaladta a munkanélküli nők számát.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	45,69	41,51
2018	39,8	41,03
2019	39,02	53,13
2020	41,59	61,7
2021	54,55	45,24
2022	46,81	50

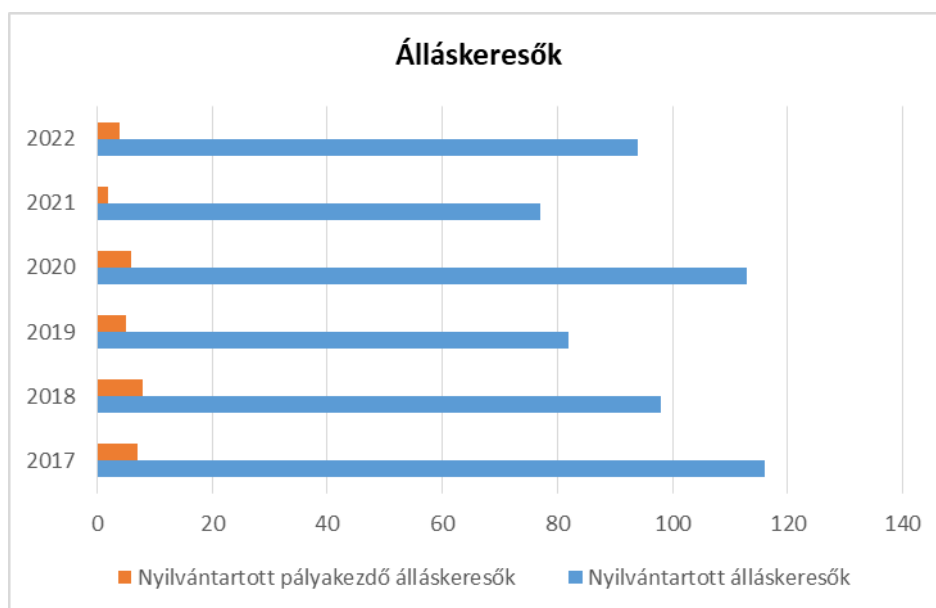
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A hat hónapnál régebb óta munkanélküliek közül körülbelül fele arányban vannak nők, fele arányban férfiak. A vizsgált években csupán két év volt, amikor a 180 napnál hosszabb ideje álláskereső között több volt a nő, de a nemek közötti különbségek nem számottevők.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	116	7
2018	98	8
2019	82	5
2020	113	6
2021	77	2
2022	94	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést.

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők nem sok munkalehetőség közül választhatnak a térségben, főként gyárakban, a településtől 40-50 km-re betanított munkát végeznek több műszakban.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

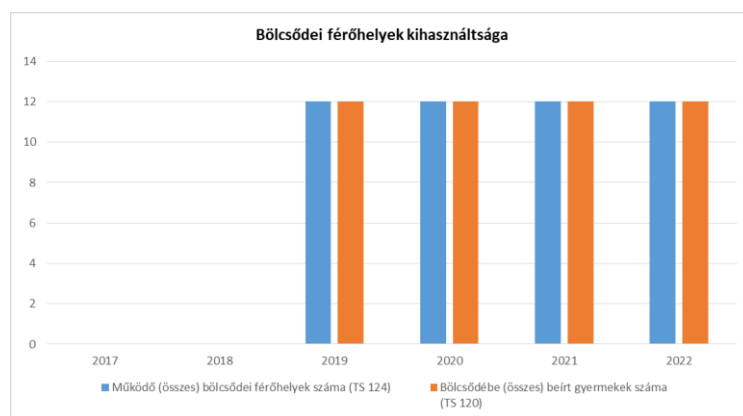
A férfiak és a nők ritkán dolgoznak ugyanazon pozícióban, egyazon munkahelyen. A nők többsége az úgynevezett nőies, feminizálódott szakmákban dolgozik (pl: pedagóguspálya, egészség-ügyi ápolók, kozmetikusok stb.). Néhány éve még a férfiak és a nők által betöltött állások igen erőteljesen elkülönültek egymástól, szegregálódtak, manapság ez már egyre kevésbé jellemző, de vannak területek, ahol azonban ez ma is még így van. A szegregáció a gazdasági és társadalmi élet minden területén élesen megjelenik bármilyen szintű elemzést is alkalmazunk. Fontos a vertikális és horizontális szegregáció elkülönítése. A horizontális szegregáció alatt a férfiak és a nők más-más gazdasági területen, szektorokban, foglalkozásokban való elhelyezkedését értjük. De gondolhatunk például az orvosi pályára, ahol a sebész és a nőgyógyász foglalkozást jellemzően férfiak töltik be, nem véletlenül, hisz itt a legnagyobb az anyagi siker, míg a gyermek-gyógyászok között túlnyomó többségben a nők vannak jelen, és itt anyagi sikerről igazán nem beszélhetünk.

A nők ott képesek magasabb vezető állást betöltésére, ahol női beosztottak munkáját kell irányítaniuk, hiszen a társadalmi elvárások nehezen tűrik az „eredeti” szereposztás felrúgását.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	12	12
2020	12	12
2021	12	12
2022	12	12
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	12	12
2020	0	0	0	0	0	0	12	12
2021	0	0	0	0	0	0	12	12
2022	0	0	0	0	0	0	12	12
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

A kisgyermeket nevelő családok esélyeit a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények férőhelyeinek megtartása nagymértékben javítja. Városunkban a bölcsődei és óvodai férőhelyek minden szülői igényt kielégítenek, helyhiány miatt nem kell gyermekeket elutasítani sem a bölcsődéből, sem az óvodából. Simontornyán 2019 óta működik bölcsőde 12 férőhellyel, ami a működés kezdete óta folyamatosan telített.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Mivel a pincehelyi kór-házban a szülészeti osztály több mint tíz éve megszűnt, gyermekszülésre csak Szekszárdon és Dombóváron van lehetőség. A legtöbben a dombóvári kórházat választják. A védőnők szerepe ezzel még inkább felértékelődik, hiszen a nem helybeli kezelőorvosok miatt szorosabb kapcsolatba kerülhetnek a várandós anyákkal.

A városban működő védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő a gondozási tevékenységet azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-

6 éves korú gyermek él. A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését.

A gyermekágyas, szoptató anyákat a szülészeti intézetből történő távozást követően 24 órán belül meglátogatja, segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapotra vonatkozóan a szoptatással, a gyermekgondozással, valamint a családtervezéssel összefüggő kérdések-ben. A 0-6 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, a gyermeknevelést, a szocializációt.

Az iskolai védőnők fontos feladata 6-16 éves korban, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel, a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítása az iskolában történik továbbá a védőnők mellett az iskolákban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai is tartanak interaktív órákat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak sértettjei elsősorban nők és gyermekek. Az erőszaknak nem csak rövid távú, hanem egy egész életet befolyásoló hatása van, ezért is lenne fontos a nők elleni erő-szak áldozatait segítő szolgálatok fejlesztése, valamint, hogy ne a bántalmazottnak kelljen elmenekülnie az otthonából, hanem a bántalmazó legyen eltávolítva, illetve kiemelve a családból.

A nőket érő erőszak, és a családon belüli erőszak kérdésköre igen nehezen megfogható kör. Egyrészt nehéz meghatározni, hogy mi számít pontosan erőszaknak (már a szóbeli bántalmazás, az önbecsülés megtörése, a női mivolt megalázása stb. is, vagy „csak” a tettlegesség), másrészt pedig a bántalmazások gyakran egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben öltenek a külső szemlélők számára is látható formát.

A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A nőket érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, jellemzően jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

A nőket érő erőszakos cselekmények miatti rendőri riasztások száma, valamint a bántalmazás miatt tett rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Simontornyán, sőt a kistérségben sincs anyaotthon, illetve családok átmeneti otthona. A krízis helyzetben lévő nők a védőnőkkel és a családsegítő szolgálat munkatársaival vehetik fel a kapcsolatot, akik a krízisvonalon keresztül tudnak számukra megfelelő elhelyezést biztosítani.

Külső intézményi kapcsolatok a./Gyermekjóléti szolgálatok

b./ Családsegítő szolgálatok

c./ A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok:

d./ Mindazon állami és civil szervezetek, amelyek ellátásokat, szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

A krízishelyzetben lévő nők az Simontornyai Ószikék Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgáltatását is igénybe veheti. Ezen intézmény olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatást biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatást igénybe vehetik a gyermeket nevelő szülő(k), nagyszülő(k), valamint a gyermekek. A gyermekjóléti szolgálat az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése, a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése,
- a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.

A Gyermekjóléti Szolgálaton kívül a családsegítést is igénybe vehetik az arra rászorulóknak. Az Simontornyai Ószikék Szociális Szolgáltató Központ a családsegítő szolgáltatás keretében a szociális és mentális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzését, az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzését, valamint a krízishelyzet megszüntetését segíti elő. Ennek érdekében személyes kapcsolat révén családgondozói feladatokat látnak el, ellátásokat közvetítenek, hivatalos ügyeket intéznek, pszichológiai, jogi, és egyéb tanácsadást szerveznek. A családgondozó szolgálat azoknak nyújt segítséget, aki szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízishelyzete miatt segítséget igényel. A családsegítő szolgálatok az alábbi szolgáltatásokat biztosítják:

- a krízishelyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, információ biztosítása, jogi, pszichológiai, orvosi tanács nyújtása, munkaközvetítésben való közre-működés, hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvezetési tanácsadás egyéneknek és családoknak, egyéni, pár- és családterápia, speciális támogató és önsegítő csoportok szervezése.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzatnál és a város intézményeinél magas a női vezetők aránya. Az önkormányzat szervezetén belül a jegyző és a közigazgatási osztályvezető is nő. Az önkormányzati intézmények mindegyikének vezetője nő. A képviselő testületnek jelenleg egy női képviselő a tagja. A településen működő iskolában a pedagógusok többsége nő, valamint a kulturális rendezvények állandó fellépője a helyi nőikar, a Krammer Ferenc Kórus.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők a tradicionális normák szerint elsősorban a családfenntartásban játszanak szerepet: gondoskodnak a gyerekekről, háztartásról. Ez a tevékenység „munkaként” még kevésbé elismert, pedig idő és energiaráfordításban hasonló terhelést jelent. Ráadásul a családok általános gazdasági helyzete megkívánja, hogy két kereső legyen a családban, azaz a nőknek az otthon mellett a munkahelyen is helyt kell állniuk. A családbarát munkahelyi megoldások vidéken még a Covid óta is ritkának számítanak (pl. munkahelyi gyermekmegőrzés, távmunka, rugalmas munkaidő szervezés), ezek bevezetése, elterjesztése fontos feladat lehet az elkövetkező időkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A népességen belül magas az idős nők aránya, előfordulhat a magány, kiszolgáltatottság megjelenése	Bevonásuk elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával.
Kevés a családbarát munkahelyi megoldás	Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kiajánlása a munkaadók felé, előadások szervezése a munkáltatóknak.
Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést. Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.simontornya.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

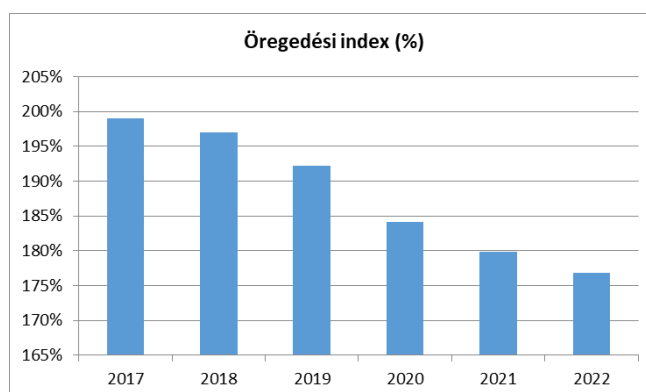
A demográfiai szerkezet előregedő, összhangban az országos átlaggal, az aktív korú népességre egyre több időskorú eltartott jut. Generációjuk aktív időszakában a nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások még megfelelően biztosítottak voltak, az öngondoskodásra még nem voltak felkészítve/rákényszerülve. Az általános gazdasági helyzet eredményeként ellátásuk mértéke nem tud megfelelő mértékben emelkedni.

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői:

- növekszik az idősök aránya országosan és a településen is,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

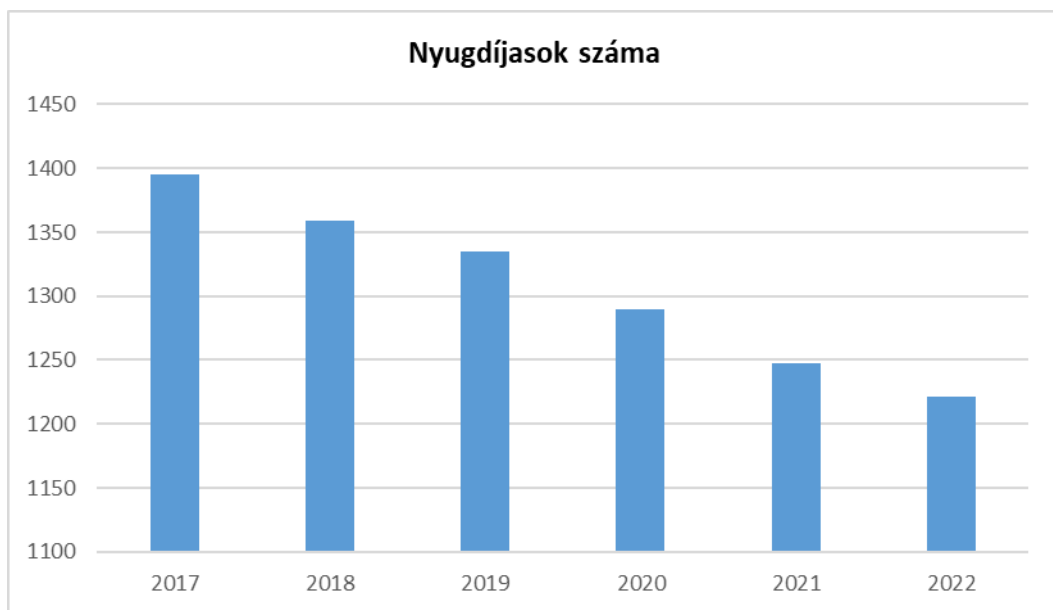
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

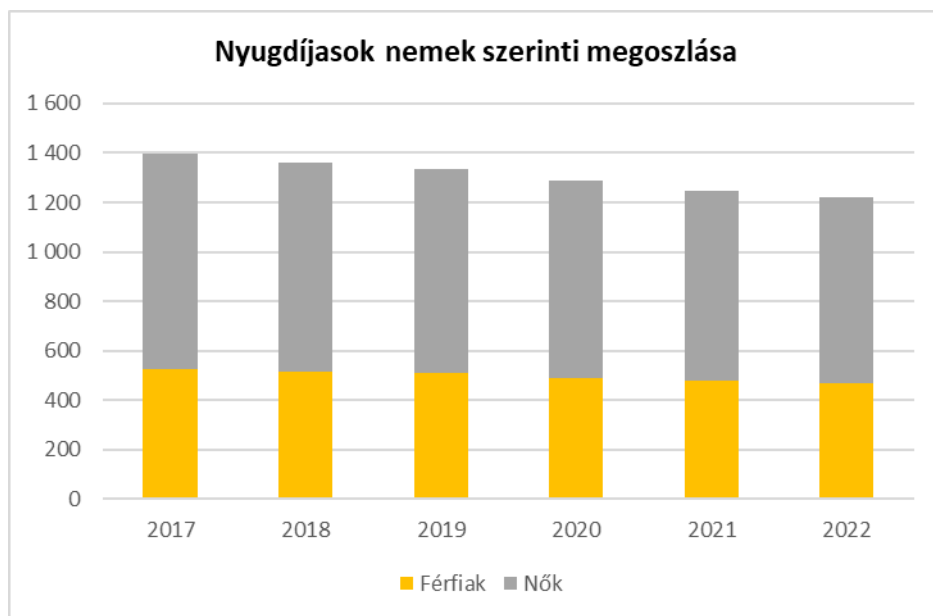
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	856	430	199,07%
2018	871	442	197,06%
2019	886	461	192,19%
2020	884	480	184,17%
2021	901	501	179,84%
2022	893	505	176,83%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A Simontornyán élő lakosság életkori megoszlásai alapján láthatjuk, hogy a 65 év felettek száma folyamatosan meghaladja a 0-14 éves korú gyermekek számát. Ez azt jelenti, hogy az öregedési index a vizsgált évek mindegyikében magas. Az elmúlt időszakban azonban folyamatosan javult ez az arány, így az öregedési index javuló tendenciát mutat, száma azonban még mindig magas.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	527	868	1395
2018	516	843	1359
2019	509	826	1335
2020	488	802	1290
2021	478	769	1247
2022	467	754	1221
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

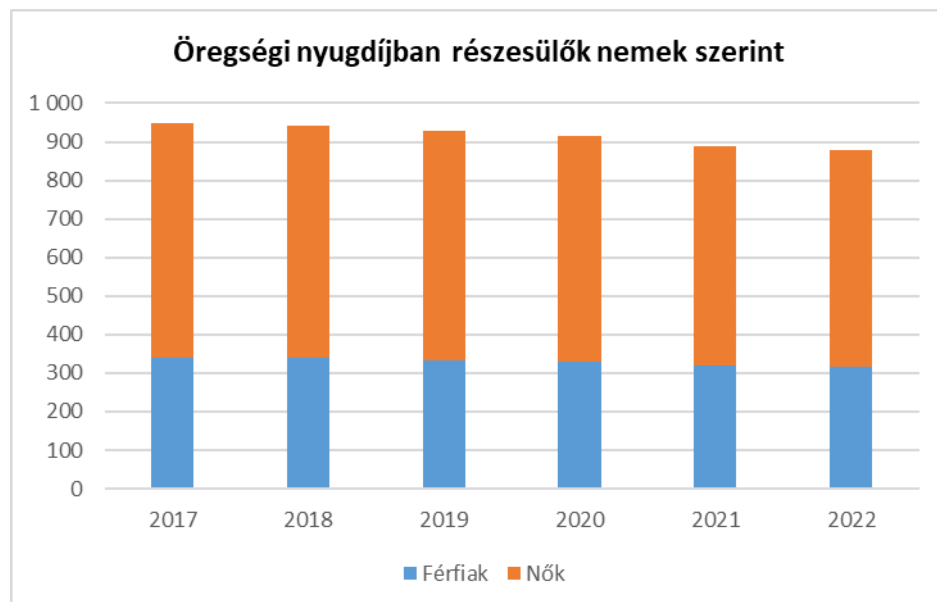
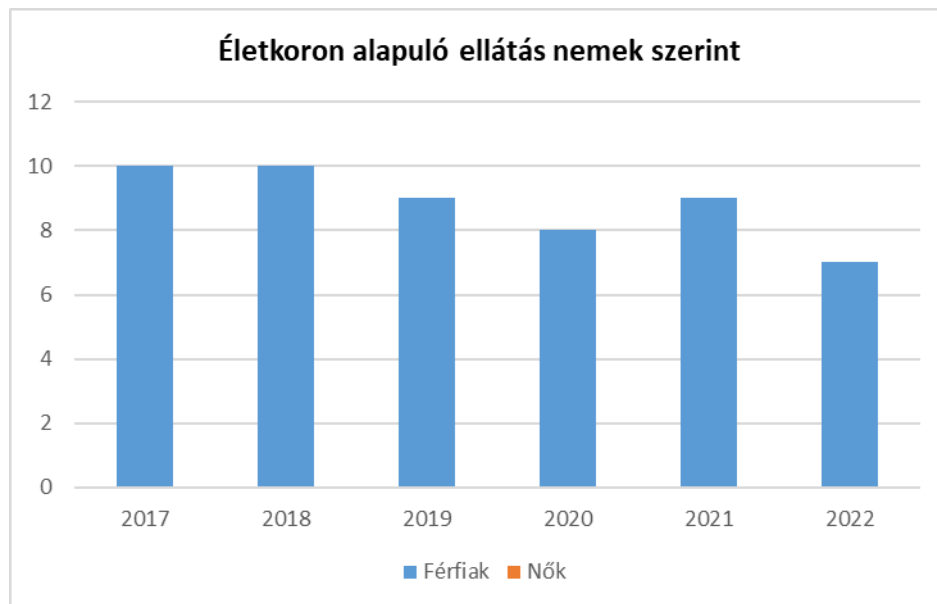

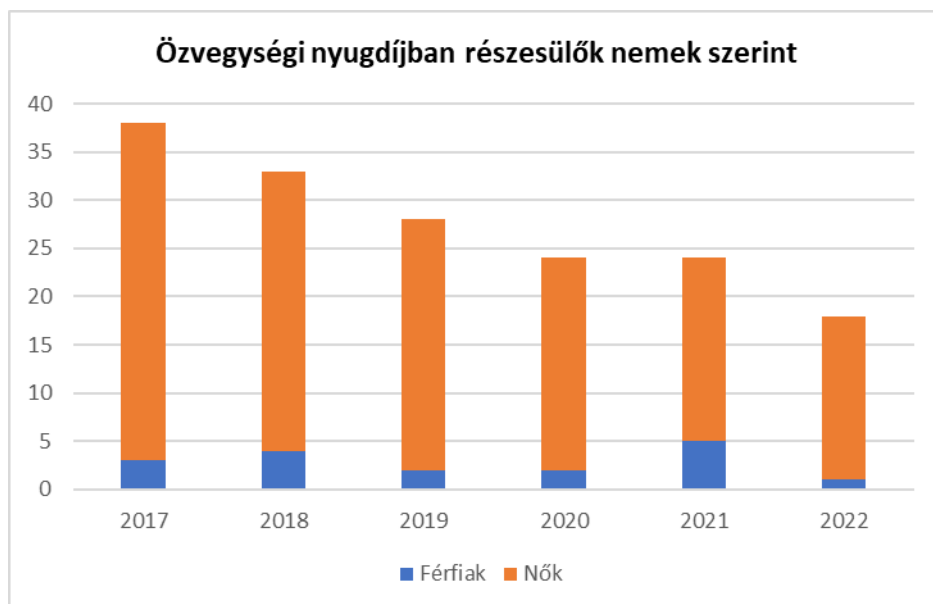
A népszépi adatok azt mutatják, hogy évről évre folyamatosan nő az idősek aránya az összlakosság létszámához viszonyítva, az idősek között emelkedik a 75 év felettiek aránya. Köztudott, hogy Magyarországon a kedvezőtlen férfi mortalitás miatt egyértelmű nőtöbblet van idősebb korban, különösen a városokban. Ez a feminizálódási tendencia Simontornyán is megfigyelhető.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	10	0	340	607	3	35	3
2018	10	0	341	600	4	29	2
2019	9	0	334	593	2	26	2
2020	8	0	330	585	2	22	0
2021	9	0	321	567	5	19	0
2022	7	0	317	563	1	17	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az öregségi nyugdíjban részesülő férfiak és nők száma az elmúlt években csökkent. Több nő részesül özvegyi és szülői nyugdíjban.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	116	98	82	113	77	94
41-45 év (TS 042)	Fő	12	8	10	15	8	13
	%	10,34%	8,16%	12,20%	13,27%	10,39%	13,83%
46-50 év (TS 043)	Fő	19	9	10	10	9	10
	%	16,38%	9,18%	12,20%	8,85%	11,69%	10,64%
51-55 év (TS 044)	Fő	12	10	6	10	14	8
	%	10,34%	10,20%	7,32%	8,85%	18,18%	8,51%
56-60 év (TS 045)	Fő	17	13	10	15	10	9
	%	14,66%	13,27%	12,20%	13,27%	12,99%	9,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	12	15	15	16	16	24
	%	10,34%	15,31%	18,29%	14,16%	20,78%	25,53%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Az időskorúak körében óriási az igény a társadalomban való bent maradásra, és nagy a félelem az abból való „kiesésre”. Az időskorúak szívesen vesznek részt közösségi tevékenységben, különösen akkor, ha az nem feledezt szaktudásukat is igénybe veszi. Ez erősíti hasznosság tudatukat. Sokan keresnek feladatot maguknak. Ennek elősegítése cél, mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás terén.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hazai viszonylatban jellemző, hogy a vállalkozások, intézmények nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A szociális alapszolgáltatások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása) megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település és a térség lakossága számára egyformán elérhető. A kormányablakok indításával elindulhat egy pozitív folyamat.

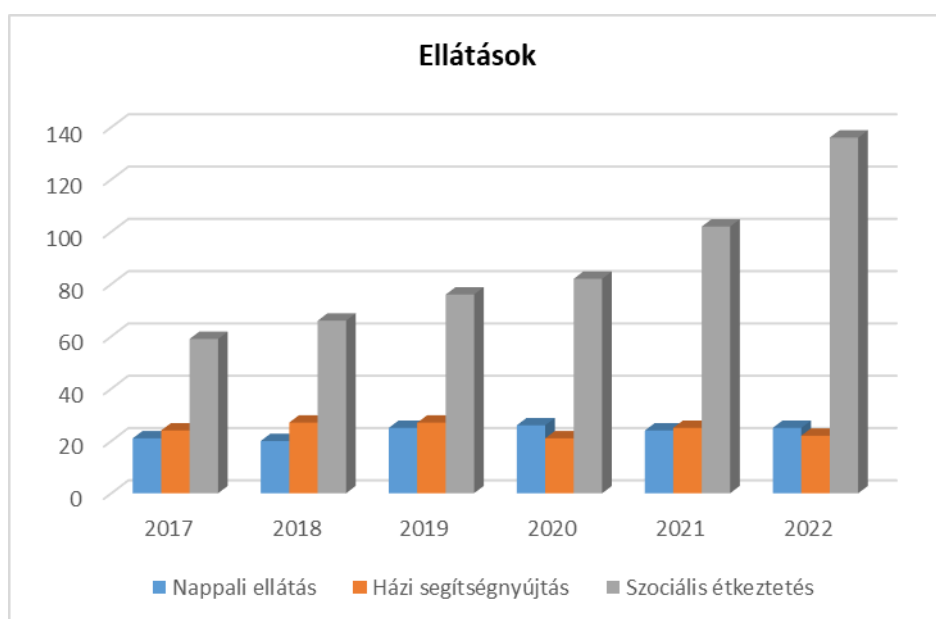
Az időskori aktivitás megtartásának egyik legalapvetőbb követelménye a hozzáférhető és akadálymentes közlekedés, mely magában foglalja a gyalogos- és tömegközlekedés biztonságos feltételeinek kialakítását, a megfelelő menetrend bevezetését, az elvárásoknak megfelelő buszmegállók kialakítását és a tömegközlekedés megfizethetőségét.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a településünket érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők és letölthetők az egyes területekhez kapcsolódó ügyintézés-hez szükséges dokumentumok, ezen kívül a közösségi élet gyakorlását biztosító információik elérhetősége is biztosított az önkormányzat honlapján.

Megtalálhatóak a nyugdíjas szervezetek, civil szervezetek, sportolási, kulturális lehetőségek. A városban több nyugdíjas szervezet is működik, amelyek aktívan tevékenykednek a településünk programjain.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időszerűak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időszerűak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	856	21	24	59
2018	871	20	27	66
2019	886	25	27	76
2020	884	26	21	82
2021	901	24	25	102
2022	893	25	22	136
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

A 65 év feletti lakosság elenyésző száma részesül ellátásban. A szociális étkezésben részesülők vannak legtöbben, a házi segítségnyújtásban és a nappali ellátásban részesülők száma elenyésző a 65 év feletti körben.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen élénk közösségi élet folyik, számos egyesület, klub, civil szerveződés működik.

Simontornyán az 1990-es évek végén indult el a helyi társadalmi önszerveződések kialakulása, melyek a mai napig folytatják működésüket. A civil szervezetek száma a település nagyságához

viszonyítva megfelelőnek mondható, 90%-uk hivatalosan bejegyzett, többnyire közhasznú, illetve kiemelten közhasznú szervezet.

Tevékenységük alapján alapvetően három csoportba sorolhatóak:

Kultúra:

- Simontornya Múltjáért Alapítvány,
- Simontornyáért Alapítvány;
- Krammer Ferenc Kórus;

Sport:

- STC22 Sportklub
- Simontornyai Kézilabda Klub
- Horgászegyesület

Egészségügy:

SOS Kéz a Kézbe Alapítvány

A felsorolt civil szervezetek kapcsolatot tartanak fent Simontornya Város Önkormányzatával, részt vesznek a város életét meghatározó fontos események megszervezésében és lebonyolításában. Az önkormányzat minden évben – lehetőségeihez mérten - támogatást biztosít a legaktívabb civil szervezeteknek.

b) idősök informatikai jártassága;

A mai idős korosztály egy része már találkozott és napi szinten használja a technikai eszközöket (okostelefon, számítógép). A nyugdíjas klubok jelen vannak a közösségi platformokon, ezzel informálják egymást és a települést a működésükről.

Habár egyre többen tudják használni a technikai eszközöket, még mindig vannak, akik nem rendelkeznek megfelelő alapismeretekkel. Ezen probléma megoldását képzések szervezésével, valamint önkéntes munkában középiskolás diákok bevonásával lehetne mérsékelni.

Másik probléma, hogy a technikai eszközöket használók nincsenek tisztában az internet veszélyeivel, ezért az edukáció számukra is fontos.

c) a generációk közötti programok.

Az önkormányzat igyekszik olyan programokat összeállítani, ami több korosztályt is megszólít. A kulturális szolgáltatásokat biztosító intézmények, a Fried Művelődési Ház és Könyvtár és a Simontornyai Vár egész évben biztosít programokat a kikapcsolódni, művelődni vágyóknak. A nyugdíjasok nagyon aktívak a településen, saját találkozóikon kívül megjelennek a város számos kulturális rendezvényein is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Simontornyán az egészségügyi alap és szakellátás mindenki számára elérhető. A szociális ellátások területén az alábbi - idősök számára fontos - szolgáltatások érhetőek el, az Simontornyai Ószikék Szociális Szolgáltató Központ szervezésében:

1. Idősök nappali ellátása, idősök klubja

A Simontornyai Ószikék Szociális Szolgáltató Központ biztosítja az önmaguk ellátására részben képes időskorúak számára, akik saját otthonukban élnek, de napközbeni ellátást igényelnek az

alapszolgáltatás keretein belül a nappali ellátást. A szolgáltatást igényelheti a szociális és mentális támogatásra szoruló időskorú, illetve az önmaga ellátására képes, vagy részben képes időskorú. A szolgáltatás keretében biztosításra kerül a napi egyszeri étkezés, tisztálkodási, mo-sási lehetőség, hasznos és szórakoztató szabadidős programok, valamint tanácsadás, szociális ügyek intézése.

2. Idősek Otthona

Az intézmény azoknak a nyugdíjkorhatárt, valamint a 18. életévüket betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzi, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, de önmagukról betegség miatt vagy más okból időlegesen nem képesek gondoskodni. Ideiglenes jelleggel teljes körű ellátást biztosítanak. Az Idősek Otthonába jelentkezhet az, aki idős kora, betegsége miatt, vagy más okból otthonában önmagáról gondoskodni nem tud. Az Otthon a napi háromszori étkezést, az egészségügyi ellátást (orvosi, ápolási tevékenység), a gondozási tevékenységet, a nappali, éjjeli felügyeletet, a szociális ügyek intézését, a szabadidős programokat, valamint a pszichés gondozást biztosítja.

3. Házi segítségnyújtás

Az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását, szükségleteinek megfelelően lakásán, lakó-környezetében biztosítja az intézmény, elvégzik mindazokat a gondozási feladatokat, amelyekre az ellátást igénylő személy nem, vagy csak segítséggel képes.

4. Étkeztetés

Azoknak a szociálisan rászorultaknak és eltartottjaiknak, illetve azoknak, akiknek kora, egészségi állapota indokolja, az év minden napján napi egyszeri meleg étkezéséről (ebéd) gondoskodik az intézmény.

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmasszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrő-vizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez. Kifejezetten az idősek igényeinek kielégítésére szolgáló programokat az Simontornyai Őszikék Szociális Szolgáltató Központ szervez, együttműködve más szervekkel, hatóságokkal. A klubok lehetőséget biztosítanak az önproblémák feldolgozása mellett a hagyományápolásra, a helyi problémák megvitatására, a helyi környezet alakítására. Emellett az idős ember részt tud venni közös kirándulásokon, műveltségi vetélkedőn, különböző – a korosztályukat érintő - tájékoztató és figyelemfelkeltő előadásokon. Hatékonyak bizonyulnak például a rendőrség által készített figyelemfelkeltő kampányok, melyek a trükkös lopásokra hívják fel a figyelmet, tanácsokat adnak az idősek számára, ezek elkerülésére. A tanácsadás történhet személyesen is, csoportos ülések keretében, vagy írásos tájékoztató formában, amelynek terjesztésében a házi gondozók is segítséget tudnak nyújtani.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás lehetősége	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával,

Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma	Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel, nem ismerik az internet veszélyeit	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése
Gyakoribb az idősek áldozattá válása	Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékossgal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni, a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény célja, a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

E törvény kimondja, hogy a tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, a fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintet-tel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

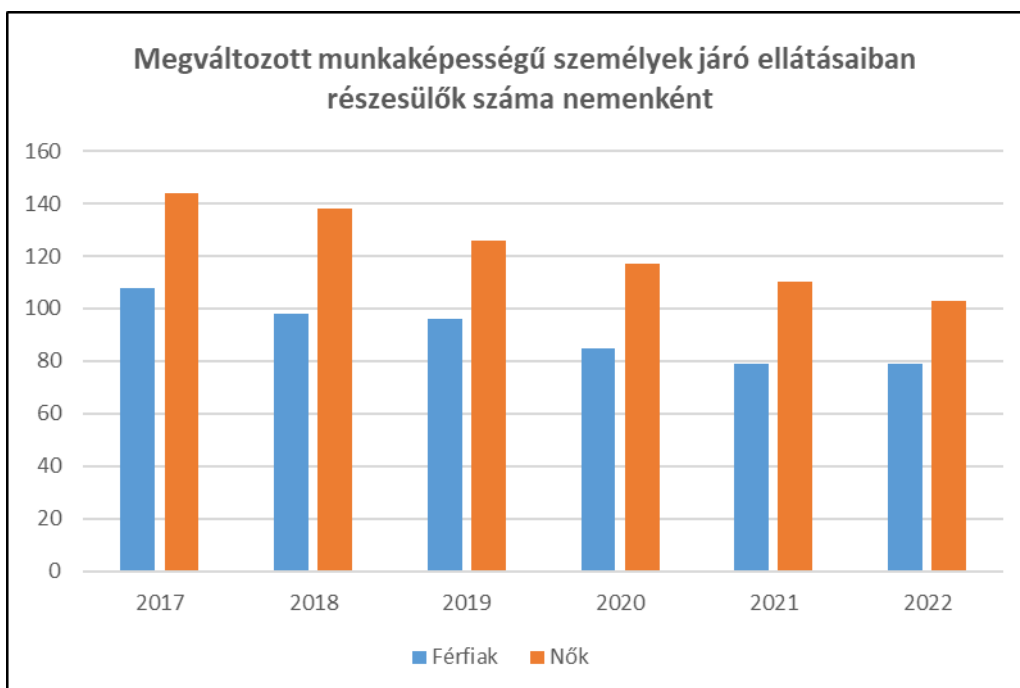
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan pontos, értékelhető statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre, melynek alapján átfogó képet kaphatnánk a fogyatékkal élők szociális, egészségügyi, lak-hatási és foglalkoztatási helyzetéről.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	108	144	252
2018	98	138	236
2019	96	126	222
2020	85	117	202
2021	79	110	189
2022	79	103	182
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A Simontornyán élő megváltozott munkaképességű emberek száma az elmúlt években csökkent. 2023 óta működik a gyár volt területén egy üzem, melyben megváltozott munkaképességűek dolgoznak Simontornya és környékéről.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

A fogyatékkal élők nappali ellátására nincs szükség, mindannyian a családjuk körében élnek a mindennapokban.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

A fogyatékkal élők életét nagymértékben meghatározza fogyatékossguk. Simontornyán a fogyatékkal élők többsége nagy valószínűséggel mozgásszervi fogyatékos, kisebb számban vannak látás- és hallássérültek, illetve értelmileg fogyatékosok.

A tartós egészségi problémával, fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak. Általában jövedelmük a minimális összegű járadékból áll, mely nagyon megnehezíti létfenntartásukat. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad egészséges társaiktól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.

Az Önkormányzat gyakran szembesül a fogyatékkal élő emberek elhelyezkedési és megélhetési nehézségével. A tapasztalat azt mutatja, hogy nagyon sok munkáltató fél a fogyatékkal élő munkatársak foglalkoztatásával járó nehézségektől. Fontos, hogy ennek ellensúlyozásaképp a munkáltatók megismerjék azokat az előnyöket is, melyeket a megváltozott munkaképességű munkatársak biztosítanak. Szükség van egy olyanfajta érzékenyítő képzésre, akár egyfajta szemléletformáló tréningre, melynek során mindannyian megtanulhatnak, hogy mit is jelent fogyatékkal élni. (Mit jelent autistának lenni, mivel jár, ha valaki nem lát, vagy nem hall, hogyan segíthetünk hatékonyan valakinek, aki nem tud járni, hogyan kommunikáljunk egy értelmi sérült emberrel) Ez a fajta megismerés az alapja annak, hogy el tudjuk fogadni fogyatékossgukat, az elfogadás pedig annak alapköve, hogy képesek legyünk meglátni a bennük rejlő értékeket.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Simontornyán 2023-tól csomagoló üzembe keresnek megváltozott munkaképességű embereket, napi 4 órás munkára.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jogszabályok az alább felsorolt ellátási formákat biztosítják fogyatékkal élő személyek számára: Az önkormányzatok 2015. március 1-jétől a települési támogatás keretében az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzatok kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatások keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartási gonddal küzdő élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli támogatást köteles nyújtani. A Szt. 2015. március 1. napjától csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza, az önkormányzatok által biztosított ellátások feltételeit a helyi szociális rendeleteknek kell tartalmazniuk.

A Szt. az önkormányzatok által biztosítandó pénzübeli ellátások tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. A települési támogatás egyes típusait és a jogosultság feltételeit az önkormányzat rendeletében határozza meg.

A Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózva sorolja fel. Ez alapján települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen:

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (korábban lakásfenntartási támogatás),
- gyógyszer-kiadások viseléséhez (korábban méltányossági közgyógyellátás),
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére (korábban méltányossági ápolási díj),
- lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére (korábban adósságkezelési szolgáltatás) nyújtható támogatás.

Az Szt.-ben és az Önkormányzat települési támogatásokról szóló rendeletében szabályozottakon kívüli ellátásokat is igénybe vehetnek a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek. Ezek az alábbiak:

Rokkantsági járadék: rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni. A rokkantsági járadékban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai

Rehabilitációs ellátás vagy Rokkantsági ellátás, A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Kivételes rokkantsági ellátás: Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek:

- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű, akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem

benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátra-levő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Vakok személyi járadéka: A 18. évét betöltött erősen látáscsökkent és vak személy, aki látását tartósan (1 év), illetőleg véglegesen elvesztette.

Súlyos mozgás-korlátozott személyek közlekedési kedvezménye: Közlekedési kedvezményre a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékos-sággal élő személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra jogosult az,

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékos-ság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékos-sági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet értelmében látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy

- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékos-ságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül

Fogyatékos-sági támogatás: Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos
- hallási fogyatékos
- értelmi fogyatékos
- mozgásszervi fogyatékos
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető
- autista, illetőleg
- halmozottan fogyatékos
- és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Helyben nem áll rendelkezésre rehabilitációs intézmény, a legközelebbi egészségügyi ellátás Tamásiban, Dombóváron, illetve Szekszárdon vannak.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen a közintézmények mozgáskorlátozott akadálymentesítése megoldott. A látássérültek számára az intézményekben nincs megfelelően kialakított akadálymentesítés, kivételt képez ez alól egy-egy járdaszakasz.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkaképes korosztályon belül nincs mozgáskorlátozott, látássérült munkavállaló, de a munkahelyek nagy része akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település felújított járdaszakaszainak készítésekor már figyelembe vették az akadálymentesítést.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Kéz a kézben csoport a művelődési házban működik, 6 állandó tagja van, akik rendszeresen találkoznak, és különféle programokat biztosítanak számukra.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljes körű az intézmények (elsősorban belső) fizikai akadálymentesítése	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányos	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.
Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség ismerethiány miatt	Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól. Bemutakozó kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása. érzékenyítés a problémáik iránt, integrált programok szervezése (játékos sport programok

	például a fogyatékosok világnapján)
--	-------------------------------------

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.simontornya.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.
Ismerethiány (fogyatékosokról, internethasználatról)	Rendszeres érzékenyítő előadások, programok szervezése, edukációs előadások tartása.
Kedvezőtlen egészségi állapot, nehéz hozzáférés a szűrővizsgálatokhoz	Rendszeres szűrővizsgálatok, egészségnap szervezése, lakosság ösztönzése a rendszeres szűrővizsgálatokon való részvételre

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Esélyegyenlőségi célcsoport megnevezése	Célcsoport érdekében létrejött szervezet megnevezése
Romák	Simontornyáért Közhasznú Közalapítvány
	Simontornyai Roma Egyesület
Nők	Simontornyáért Közhasznú Közalapítvány
	Farkas Ferenc Katolikus Alapítvány
	Munkahelyteremtésért Alapítvány
Fogyatékkal élők	Mozgáskorlátozottak Tolna Megyei Egyesülete Simontornyai Körzeti Csoportja
	Simontornyáért Közhasznú Közalapítvány
	Kéz a Kézben Klub
Gyermekek	Simontornyáért Közhasznú Közalapítvány
	Farkas Ferenc Katolikus Alapítvány
	Baba- mama Klub
	Kéz a Kézben Klub
Idősek	Nyugdíjas egyesületek
	Simontornyáért Közhasznú Közalapítvány
	Farkas Ferenc Katolikus Alapítvány
	Kéz a Kézben Klub

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében végzett, a szektorok közötti közös munka inkább eseti jellegű állandó fórum nincs a felek számára. Későbbi egyeztetés, illetve felmérés tárgyat képezheti az erre vonatkozó igény feltérképezése. Amennyiben a szereplőknek igénye van folyamatos közös munkára, úgy közösen kidolgozhatják az együttműködés részleteit.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Simontornyai Köznevelési Társulás

Simontornya és Térsége Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Társulás

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Simontornyai Roma Nemzetiségi Önkormányzat saját rendezvények szervezésével, valamint jótékonyági ruhaosztással, vetőkrumpli biztosításával igyekszik támogatni a szegényeket.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A 8. a) pontban leírt civil szervezetek alapszabályukban, működési szabályzatuknak megfelelő-en járnak el a célcsoportok ellátásban.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A városban működő vállalkozások a civil szervezetek által szervezett (jótékonyági) programok esetenkénti anyagi támogatásán keresztül veszik ki részüket az esélyegyenlőségi feladatok ellátásából.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek, a helyi esélyegyenlőségi programba elsőként az adatgyűjtés során kerültek bevonásra. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi programot nyilvánossá tesszük, így a megfogalmazott intézkedések megvalósulását mind a célcsoportok, mind általában a lakosság nyomon tudja követni. Az önkormányzat esélyegyenlőségi munkatársa felelős, hogy nyomon kövesse a megvalósulást és tartsa a kapcsolatot a célcsoportok képviselőivel. Fogadja észrevételeiket, esetleges újonnan felmerült javaslataikat.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	roma népesség rossz környezeti és lakhatási körülményei, elavult szociális bérlakások	a hátrányos lakhatási és környezeti körülmények javítása
	kedvezőtlen egészségi állapot a helytelen életmód, nem megfelelő egészségkultúra miatt	egészségmegőrző programokon való nagyobb arányú részvétel támogatása
	együttműködés, kooperáció hiánya	romákkal foglalkozó, eltérő területen dolgozó szakemberek együttműködésének elősegítése
	alacsony iskolai képzettség, motiváció és perspektíva hiánya	képzettségi szint emelése
	munkához jutás nehézségei, alacsony foglalkoztatottság, kedvezőtlen munkaerőpiaci esélyek	munkához jutás esélyének elősegítése
Gyermekek	a veszélyeztetett gyerekek számának emelkedése	ágazati munkacsoport felállítása, esetkonferenciák tartása és a jelzőrendszer tagjainak aktivizálása
	unatkozó, csellengő gyermekek számának növekedése	szabadidő hasznos eltöltését szolgáló közösségi terek létrehozása
	szociálisan rászoruló gyerekek taníttatása, tehetség gondozása	szociális ellátó rendszeren keresztüli támogatások nyújtása, a felsőoktatásban tanulók lakhatási támogatása, ösztöndíjak, mentori támogatás
	a család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Óvoda és iskola pszichológusok számának növelése, szociális munkások foglalkoztatása a köznevelési intézményekben
Idősek	az idős ember biztonságérzete gyengül(közbiztonság és közlekedés biztonság), gyakrabban válnak áldozattá	időskorúak biztonságérzetének fokozása, támogatása

	megbetegedés, sérüléskockázata a kor előrehaladtával növekszik, idősebb korban nagyobb gyakorisággal maradandóak mindezek, függőségi helyzet alakulhat ki	az egészségben eltöltött életek és jó közérzet elősegítése idős korban
	elmagányosodás kockázata aktivitás csökkenése, vágyódás a kiteljesedésre	idősek aktivitásának növelése, hasznosságérzetük fokozása
Nők	gyermekvállalás okozta hátrányok a munkaerő piacon	anyák foglalkoztatásának elősegítése, a gyermekek napközbeni ellátásnak biztosításával
	a nők magányérzetének kialakulásával nem csak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet	a több közös szabadidős program szervezése, valamint a nők bevonása e tevékenységekbe elősegíti a magányérzet csökkenését, a családi konfliktusok elkerülését
Fogyatékkal élők	a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes körű	fel kell mérni, hogy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítése milyen további fejlesztéseket igényel (fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés)
	a jelző és tájékoztató berendezések száma minimális	Fel kell mérni milyen további fejlesztések szükségesek, az önkormányzat anyagi lehetőségeinek és a pályázati lehetőségek szem előtt tartása mellett. A tervezésbe javasolt bevonni a fogyatékosok érdekvédelmét ellátó szervezeteket, rehabilitációs szakértőt.
	a fogyatékkal élő ember kevésbé képes saját magát képviselni, mint a többi ember	szükséges az együttműködésre és párbeszédre lehetőséget adó fórumokat szervezni, ahol az önérvényesítő képességeiket fejleszteni, erősíteni lehet
	A fogyatékkal élők és családtagjaik számára nehézség, hogy nincsen számukra az információhoz való célzott, egyénre szabott hozzáférés. Jelenleg rengeteg információ áll rendelkezésre, azonban ezek eltérő helyen találhatók, nehezen elérhetőek, gyakran hiányosak és minőségükben igen eltérők.	A fogyatékkal élők részére a városban tanácsadó pont létrehozása és működtetése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák közül minél többen válnak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká. Az integrációhoz vezető úton az oktatás a főszerep, ezért az integrációjuk szempontjából kiemelten fontos a szakképzettség, a

felsőfokú végzettség megszerzése, melyhez városunk ösztöndíjak formájában segítséget nyújt számukra.

További célunk, hogy a romák számára is fokozottan érvényesüljön a fizikai infrastruktúra és a szociális szolgáltatások (közszolgáltatások, szociális és közösségi szolgáltatások, stb.) rendszeréhez való minőségileg sokkal jobb hozzáférés.

Fontos számunkra, hogy Simontornya továbbra se tartozzon a mélyszegénység által sújtott települések közé és az esetleges mélyszegénységben élők száma tovább csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatását, ezért olyan iskolákra van szükség, amelyek elvégzésével fiataljaink tisztességes munkát kaphatnak. Simontornyán esélyt adunk mindenkinek. A tudás megszerzése, a boldogulás nem múlhat a szülők anyagi helyzetén. Célunk, hogy a gyermekvállalás egy család számára se jelentsen szegénységi kockázatot.

Nem fogadjuk el az időskori nélkülözést. Simontornya kiemelt feladata az idősek megbecsülése és biztonságának erősítése.

Simontornyán a célunk egy átfogó családtámogatási rendszer működtetése, hogy megkönnyítsük a gyermekvállalást és a gyermeknevelést. A támogatások célzottabbá tétele érdekében többszintű, személyre szabott szociális ellátó rendszert alakítottunk ki, melyet a jövőben is szeretnénk megtartani.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, ők is városunk teljes értékű polgárai. A velük való törődés pedig emberségünk mércéje. Az akadálymentesítésnél szemléletünk az, hogy minden, ami jó a fogyatékossgal élő embertársainknak, az jó a kismamáknak, a nehezen mozgó időseknek, az egészségügyi problémákkal küzdőknek egyaránt.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Lakhatási körülmények javítása	elavult szociális bérlakások	szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának növelése	Lakásköncpció Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	lakhatási és életmód javítását célzó programok	Simontornya Város Önkormányzata	2029. 03. 20. (kedd)	lakhatási körülmények javulása	költségvetés és pályázati források	az érintett lakosság elégedettsége	Nem releváns
2	Az egészségmegőrző programok számának növelése	Az eddigieknél több és minőségibben jobb program	nagyobb arányú részvétel a szűrővizsgálatokat, javuló egészségi	SZSZK; Egészségterv	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	szűrőprogramok, éves szűrővizsgálatok, szűrőbusz, foglalkoztatás egészségügyi	Simontornya Város Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	egészségesebb lakosok	költségvetés; pályázati forrás	a lakosság egészségi állapotának javulása	Nem releváns

		szervezése	állapot			vizsgálatok						
3	romákkal foglalkozó, eltérő területen dolgozó szakemberek együttműködésének elősegítése	együttműködési koncepció hiánya	együttműködés javulása, hatékonyabb segítségnyújtás	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Új Roma Stratégia(2019-2030)	a célcsoporttal foglalkozó szakemberek számára megbeszélések, konferenciák szervezése	Simontornya Város Önkormányzata, Simontornya Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, Család és Gyermekjóléti Szolgálat	2028. 12. 31. (vasárnap)	szakmaközi kapcsolatok fejlődése	költségvetés, pályázati források	a szakemberekkel szembeni bizalom erősödése	Nem releváns
4	képzettségi szint emelése	alacsony iskolai képzettség, motiváció és perspektíva hiánya	az islokalimorzsolódás csökkenése, felnőttképzés, iskolán kívüli foglalkozások szervezése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	képzési, foglalkoztatási programok, Pillich Ferenc Akadémia képzések	Simontornya Város Önkormányzata, Simontornya Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, Család és	2028. 12. 31. (vasárnap)	képzettségi szint növekedése, elhelyezkedési esélyek javulása	költségvetés, pályázati források	munkaerőpiaci esélyek javulása	Nem releváns

							Gyermekj óléti Szolgálat; Járási Hivatal Foglalkoz tatási Osztály					
5	Munkához jutás esélyének elősegítése	munkához jutás nehézségei, alacsony foglalkoztat ottság, kedvezőtlen munkaerőpi aci esélyek	munkaerőpia con esélyt adó képzettség megszerzése	Szociális Szolgáltatást ervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024)	képzések szervezése	Simontor nya Város Önkormá nyzata, Simontor nya Város Roma Nemzetis égi Önkormá nyzata, Család és Gyermekj óléti Szolgálat; Járási Hivatal Foglalkoz tatási Osztály	2028. 12. 31. (vasárnap)	a megfelelő képzettségg el rendelkezők számának növekedése	pályázati forrás	munkaerőpi aci esélyek javulása, elégedetteb b roma népesség	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

1	jelzőrendszer erősítése	a veszélyeztetett gyermekek szánának emelkedése	a jelzőrendszer jobb működése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	a jelzőrendszer tagjainak aktiválása	Család és Gyermekjóléti Szolgálat	2028. 12. 31. (vasárnap)	veszélyeztetett és védelembevett gyermekek számának változása	humán erőforrás	veszélyeztetett és védelembevett gyermekek számának csökkentése	Nem releváns
2	közösségi terek kialakítása	unatkozó, csellengő gyerekek számának növekedése	unatkozó, csellengő gyerekek számának csökkenése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	szabadidő hasznos eltöltését szolgáló közösségi terek létrehozása	Simontornya Város Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	csellengő gyermekek számának változása	költségvetés; pályázati forrás	csellengő gyermekek számának csökkenése	Nem releváns
3	hátrányos helyzetű gyerekek számára a továbbtanulás lehetőségének megkönnyítése	hátrányos helyzetű gyerekek számára a szülők nehezen biztosítják a továbbtanulási lehetőségét	a közép és felsőfokú oktatásban növekedjen a hátrányos helyzetű gyermekek száma	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat	a szociális ellátórendszeren keresztül támogatások nyújtása	Simontornya Város Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	a közép és felsőfokú oktatásban növekszik a hátrányos helyzetű gyermekek száma	pályázati források, költségvetés és	a közép és felsőfokú oktatásban növekedjen a hátrányos helyzetű gyermekek száma	Nem releváns
4	gyermekétkeztetés	nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek	se iskolaidőben, sem a szünidőben ne legyen	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti	napi egyszeri meleg étel biztosítása	Simontornya Város Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	nincs éhező gyermek	pályázati forrás	nincs éhező gyermek sem iskolaidőben, sem a	Nem releváns

		napi egyszeri melegétkezt etésének biztosítása	éhező gyermek		Stratégia (2007- 2032)						nyári szünidőben	
5	családok működését zavaró és akadályozó okok megszüntet ése, a veszélyezte tettség megszüntet ése	családok működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzete miatti, a törődés és szeretet hiányából adódó veszélyeztet ettség megemelke dett.	Anyagi, lakhatási okból veszélyeztet ett gyermekek számának csökkenése	Szociális Szolgáltatást ervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) „Legyen jobb a gyermekek nek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032)	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, közművelődési intézmény működtetése. A HH és HHH gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése	Család és Gyermekj óléti Szolgálat	2028. 12. 31. (vasárnap)	anyagi, lakhatási okból veszélyeztet ett gyermekek számának változása	pályázati forrás	több kiegyensúly ozott család	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők anyaszerep ben	a gyermekváll alás hátrányt okoz a munkaerőpi acon	az anyák foglalkoztato ttóságának segítése, a gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése	Szociális Szolgáltatást ervezési Koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőség ét Elősegítő Nemzeti Stratégia	a gyermekes anyák foglalkoztato ttóságának elősegítésére, a gyerekek napközbeni ellátásának	Simontor nya Város Önkormá nyzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	a bölcsődeivér őhelyek számának bővülésével a kisgyermek s	humán erő forrás, hazai pályázat, költségvet és	a bölcsődeivér őhelyek számának bővülésével a kisgyermek es	Nem releváns

					(2010-2021)	ellátása (bölcsőde bővítése)			édesanyéknak könnyebbé válik a munka világába való visszatérés		édesanyéknak könnyebbé válik a munka világába való visszatérés	
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Az idősök biztonságérzetének növelése	az időskorúak biztonságérzetének fenntartása, fokozása	az időskorúak biztonsáérzetének fokozása	Egészségterv	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tekintettel az időseket fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, prevenciós programok szervezése	Simontornya Város Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	az idős emberek biztonságérzetének növelése	humán erőforrás, költségvetés	az idősök biztonságérzetének növekedése	Nem releváns
2	Egészségmegőrzés	A kor előrehaladtával, nő annak esélye, hogy betegség ill.baleset éri az embereket.	Az egészséges, jó közérzet elősegítése idős korban.	egészségterv	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	EgészségtervFelvilágosító előadások szervezése, szűrőprogramok biztosítása, gyógytorna biztosítása	Simontornya Város Önkormányzata, civil szervezetek	2028. 12. 31. (vasárnap)	egészségben eltöltött évek számának növekedése	humán erőforrás, költségvetés, pályázati források	egészségben eltöltött évek számának emelkedése idős korban	Nem releváns

3	Idősek aktivitásának növelése	Az idősebb ember, mint erőforrás	Az idősek emberek aktivitásának növelése	Egészségterv	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Egy-egy szakmában élete folyamán tapasztalatra szert tevő idősebb ember önkéntes segítséget nyújt az egyedül élők háztartásaiban felmerülő problémák esetén	Simontornya Város Önkormányzata, civil szervezetek	2029. 03. 20. (kedd)	Az idősek emberek aktivitásának növelése, hasznosságuk, életük fokozódása	humán erőforrás	Az idősek emberek aktivitásának emelkedése	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljeskörű	komplex akadálymentesítés	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	az önkormányzat felelőségi körébe tartozó intézmények akadálymentesítése	Simontornya Város Önkormányzata, fogyatékosok érdekvédelmét ellátó civil szervezetek	2029. 03. 20. (kedd)	komplex akadálymentesítéssel érintett közintézmények számának növekedése	pályázati források, költségvetés	A közintézményekhez való hozzáférés esélyének növekedése	Nem releváns
2	jelző és tájékoztató berendezések	jelző és tájékoztató berendezések száma alacsony	jelző és tájékoztató berendezések számának növelése, a	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-	fel kell mérni, milyen lehetőségek vannak a jelző és tájékoztató	Simontornya Város Önkormányzata,	2028. 12. 31. (vasárnap)	a fogyatékkal élő emberek elégedettsége	pályázati forrás, költségvetés	Biztonságosabb fizikai környezet megteremtése	Nem releváns

			fogyatékkal élők közlekedésén ek könnyítése		2025)	berendezések beszerzése területén. A tervezésbe be kell vonni az érdekvédelmi szervezeteket és a rehabilitációs szakembereket is	fogyatáko sok érdekvéd elmét ellátó civil szervezet ek, rehabilitá ciós szakértő					
--	--	--	---	--	-------	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

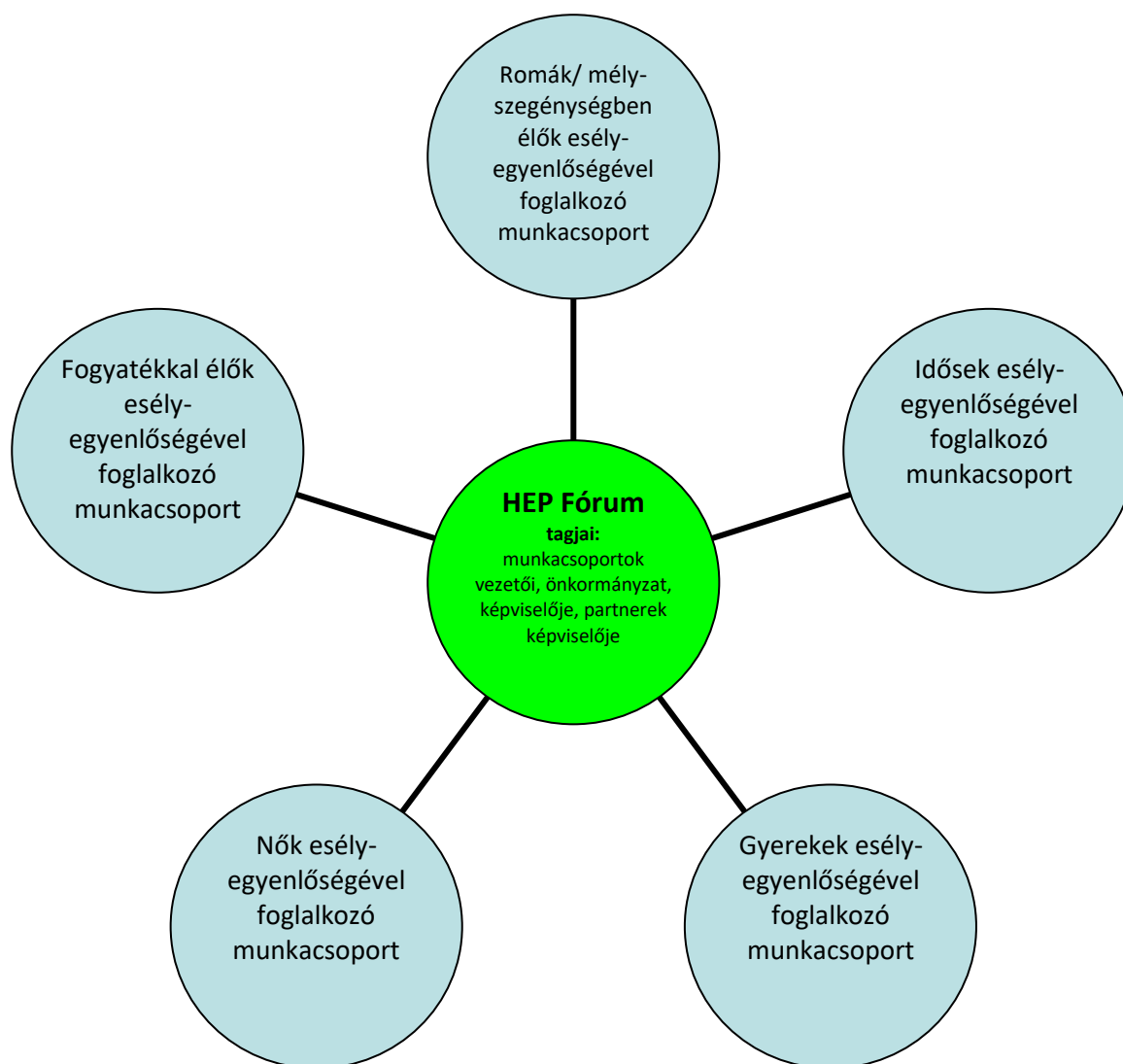
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Simontornya város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Simontornya város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **35/2024. (III.25.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Simontornya, 2024. április 15.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

SIMONTORNYA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

☒ 7081 Simontornya, Szent I. kir. u.1., ☎ 586-929

ST/833/2024

K I V O N A T

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. március 25-i döntéseiből:

35/2024.(III.25.) számú KT határozat

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31.§ (1) bekezdése alapján a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2024-2029 elfogadásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és Simontornya Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (1) bekezdése alapján a képviselőtét ellátó polgármesterét, hogy aláírja Simontornya Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: Torma József polgármester

A kivonat hitelül:

Simontornya, 2024. április 10.

